

Jaarverslag

Karakter

Ver. voor Scholen met de Bijbel
Alblasserwaard

2021

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
Bestuursverslag	
Algemeen instellingsbeleid	1
Financieel beleid	45
Financiële kengetallen	49
Continuïteitsparagraaf	50
Verslag toezichthoudend orgaan	54
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2021	59
Staat van baten en lasten 2021	60
Kasstroomoverzicht 2021	61
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	62
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	67
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	69
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	70
Bestemming van het resultaat	74
Gebeurtenissen na balansdatum	75
Verbonden partijen	76
Verantwoording subsidies	77
WNT-Verantwoording 2021	78
Gegevens over de rechtspersoon	89
Ondertekening door bestuurders en raad van toezicht	80
Overige gegevens	
Statutaire bepaling van het resultaat	92
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	93

Bestuursverslag 2021

Karakter

Ver. voor Scholen met de Bijbel
Alblasserwaard

eindversie

Voorwoord

Geachte lezer,

Dit bestuursverslag over het jaar 2021 informeert u over het beleid van Karakter, Vereniging voor Scholen met de Bijbel Alblasserwaard. Er wordt in beschreven welke activiteiten er in 2021 zijn ondernomen om de kwaliteit van het Protestants Christelijk Onderwijs in de regio Alblasserwaard te borgen en waar nodig te verbeteren

Met dit verslag legt het bestuur van de vereniging verantwoording af aan de leden van de vereniging, de ouder(s), verzorger(s), de raad van toezicht, de medezeggenschapsraden (inclusief de GMR), het Ministerie van OCW en andere belanghebbenden.

Het is de wens van het bestuur van de vereniging om zo transparant als mogelijk is verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid. Een gedegen jaarverslag is daarbij dus onontbeerlijk en vanzelfsprekend.

Tot slot spreek ik als bestuurder van Karakter de dank uit aan de Heere God, die in 2021 onze vereniging gezegend heeft, de leerkrachten de energie en de betrokkenheid bij de kinderen gegeven heeft en de mogelijkheid schiep om onderwijs op grond van de Bijbel te mogen geven.

Corné Egas

1. Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste producten en diensten, geografische gebieden en afnemers.

De doelstellingen en de organisatiestructuur van Karakter staan beschreven in hoofdstuk 2 en komen voort uit het strategisch meerjarenbeleid 2018-2022. Alle kenmerken van het Protestants Christelijk Onderwijs zijn in de dagelijkse praktijk terug te vinden op al onze scholen. De identiteit van onze scholen wordt bepaald door de Bijbel en de Drie Formulieren van Enigheid. De liefde tot God en de naaste is de drijfveer voor ons staan in de maatschappij. Karakter heeft scholen in de dorpen Bleskensgraaf, Nieuw-Lekkerland, Goudriaan, Ottoland en Wijngaarden. In de laatste drie genoemde dorpen is de Christelijke school de enige voorziening in het dorp en vervult daarmee een belangrijke maatschappelijke functie.

Op alle scholen geldt een open toelatingsbeleid, dat wil zeggen dat iedere ouder of verzorger die de grondslag van de school respecteert welkom is.

2. Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

Missie:

Karakterscholen hebben hun kompas in de Bijbel als richtsnoer voor het leven. In afhankelijkheid van God wordt de koers van het onderwijs bepaald en de opvoeding richting gegeven.

Visie:

De scholen van Karakter bieden een leeromgeving voor kinderen waar de ontwikkeling van hart, hoofd en handen optimaal wordt gestimuleerd. Hiervoor wordt onderwijs aangeboden dat aansluit bij de mogelijkheden van elk kind. Op de scholen staan de kinderen centraal en wordt in samenspraak met ouders door de schoolteams inhoud gegeven aan toekomstgericht onderwijs.

Eigenaarschap vinden we belangrijk. We nemen zelfbewust onze positie in het onderwijsveld in en verzorgen op de onderscheiden scholen onderwijs voor alle kinderen in onze regio. We verzorgen kwalitatief hoogwaardig onderwijs en laten kinderen en medewerkers groeien in hun kernkwaliteiten.

Ons onderwijs biedt kennis en vaardigheden aan, waarmee kinderen in de toekomst hun plaats in de maatschappij zullen innemen.

De scholen binnen Karakter onderscheiden zich ten opzichte van andere scholen en hebben een eigen profiel.

Veiligheid, vertrouwen en welbevinden zijn kernwaarden binnen onze scholen.

3. Beschrijving van de juridische structuur, de interne organisatiestructuur (organogram) met (functie)namen.

3.1 Juridische structuur

Karakter, vereniging Scholen met de Bijbel Alblasserwaard is opgericht per 1 januari 2017.

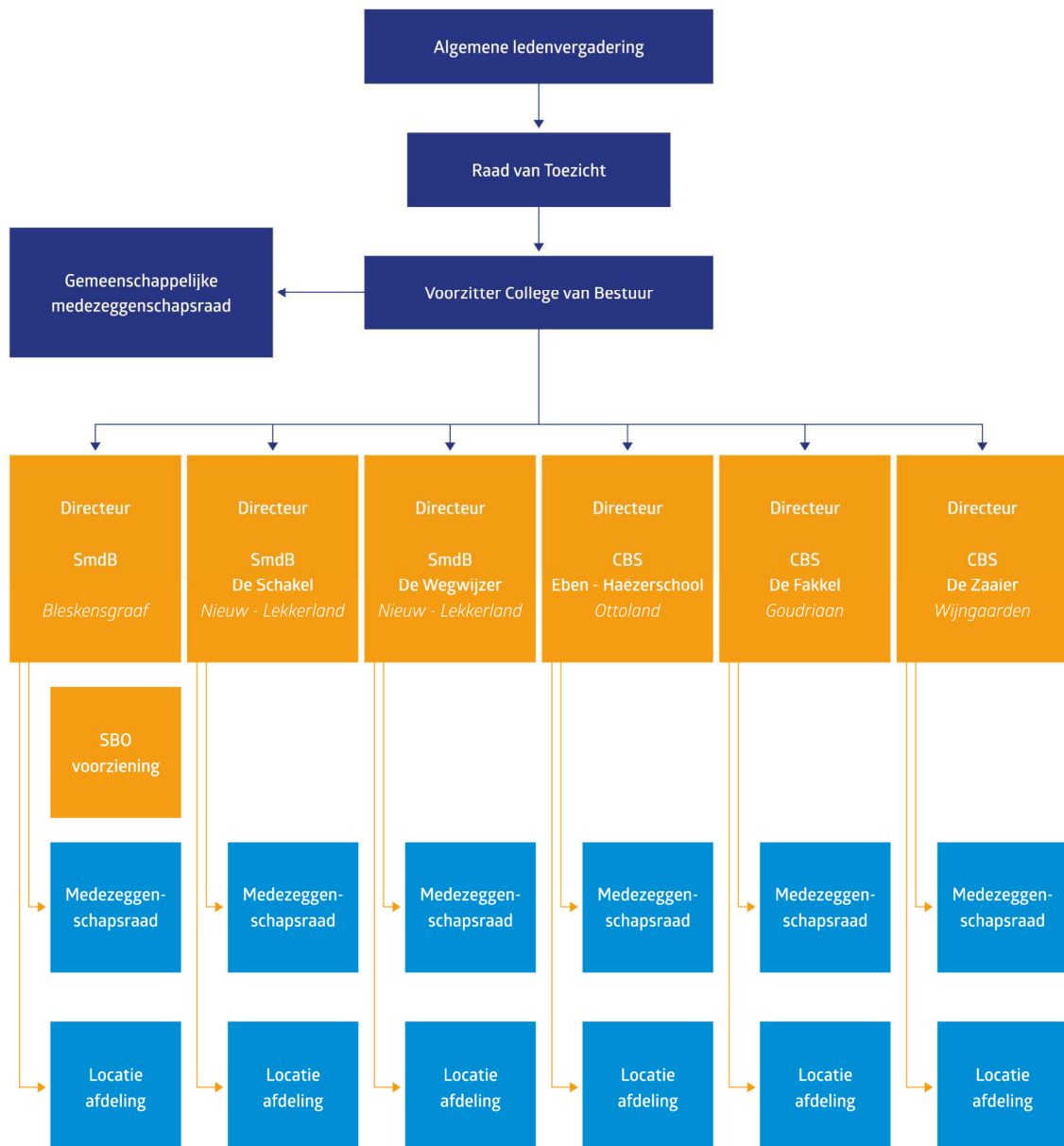
De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophanden onder nummer: 40321155

Aan de vereniging zijn geen nadere partijen verbonden, de juridische structuur is in het verslagjaar 2021 niet gewijzigd

Onder het bevoegd gezag van de Vereniging vallen de volgende scholen:

School:	Brinnummer
CBS Eben Haëzer Ottoland	07KI
SmdB De Wegwijzer Nieuw Lekkerland	03ST
SmdB Bleskensgraaf (BAO)	04QG-00
SmdB Bleskensgraaf (SBO)	04QG-01
CBS De Zaaier Wijngaarden	04TC
SmdB De Schakel Nieuw Lekkerland	06LJ
CBS De Fakkel Goudriaan	07CT

3.2 Organogram

Het college van bestuur bestaat uit één persoon, de heer C.A. Egas. De heer Egas is parttime bestuurder van de vereniging, namelijk voor 0.5 fte. Naast deze functie is de heer Egas ook parttime directeur op één van de scholen van Karakter, namelijk van de School met de Bijbel te Bleskensgraaf. In het kader van opdrachtnemerschap en opdrachtgeverschap is de afspraak gemaakt dat de plaatsvervangend directeur, mevrouw G. van Pelt in het directieoverleg de School met de Bijbel vertegenwoordigd.

3.3 Bestuurssamenstelling:

Het bestuur is ultimo 2021 als volgt samengesteld:

College van bestuur : C.A. Egas

3.4 Raad van toezicht

De raad van toezicht is in 2021 als volgt samengesteld:

Voorzitter	: L.M.W. van der Vliet
Vicevoorzitter	: J.G. Kuiper
Overig lid tot en met juli	: H.M. Boer
Overig lid	: J.E. Koorevaar – van Atten
Overig lid	: A.J.E. Voets - van den Hazel
Overig lid	: M.A. Meerkerk - Boven
Overig lid vanaf augustus	: H. den Ouden

3.4.1 Auditcommissie

Vanuit de raad van toezicht is een auditcommissie gevormd waarin de heren Boer en Van der Vliet zitting hebben. Vanaf augustus 2021 is de heer Boer vervangen door de heer Kuiper.

3.4.2 Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie van de raad van toezicht wordt gevormd door mevrouw J.E. Koorevaar en de heer L.M.W. van der Vliet.

3.4.3 Portefeuilleverdeling RvT:

- Bedrijfsvoering en financiën: H.M. Boer en J.G. Kuiper
- Juridische zaken: J.E. Koorevaar
- Onderwijskundig: M.A. Meerkerk-Boven en A.J.E. Voets- van den Hazel
- Personeel/medezeggenschap: H. den Ouden

3.5.1 Bekostigingsgrondslag

Het aantal leerlingen op 1 oktober vormt de grondslag voor de bekostiging. In 2021 was er sprake van een groeitelling, die aanvullend op de bekostiging geweest is.

In onderstaand overzicht wordt het aantal leerlingen op 1 oktober vergeleken met de leerlingaantallen in voorgaande jaren.

	1/10/21	1/10/20	1/10/19	1/10/18	1/10/17
CBS Eben Haëzer Ottoland	78	86	91	101	111
SmdB De Wegwijzer NLL	252	250	241	242	262
SmdB Bleskensgraaf bao	293	299	308	318	323
SmdB Bleskensgraaf sbo	90	96	100	84	58
SmdB De Schakel NLL	313	323	317	311	303
CBS De Fakkel Goudriaan	93	85	80	75	71
CBS De Zaaier Wijngaarden	51	53	53	58	58
Totaal	1170	1192	1189	1189	1186

3.5.2 Groeibekostigingsgrondslag

Groeibekostiging € 29.453
totaal groei op "groeischoolen" 20 leerlingen

	Groei	Telling 1/3/21	Berekende groei	Telling 1/10/19
CBS Eben Haëzer Ottoland	-3	90	93	91
SmdB De Wegwijzer NLL	+6	255	249	242
SmdB Bleskensgraaf	-13	407	420	408
SmdB De Schakel NLL	+15	336	321	312
CBS De Fakkel Goudriaan	+13	95	82	80
CBS De Zaaier Wijngaarden	+2	55	53	52
Totaal	+20	1253	1.218	1.113

CBS De Zaaier zit onder de opheffingsnorm van de gemeente Molenlanden. Door de gemiddelde schoolgrootte van Karakter bestaat er geen risico voor sluiting van deze school. Een tweede veiligheidsmaatregel is de samenwerkingsovereenkomst artikel 156b. Deze overeenkomst is gesloten met de schoolbesturen uit de regio, waardoor de opheffing van kleine scholen regionaal gedekt is.

4. Governance ontwikkelingen (interne beheersing en toezicht):

4.1 Hoe de functies van bestuur en intern toezicht worden uitgeoefend

Het bevoegd gezag draagt zorg voor een scheiding tussen de functies van bestuur en intern toezicht. De wet biedt hierin drie mogelijkheden. Karakter heeft gekozen voor onderbrenging van de functies van bestuur en intern toezicht in twee verschillende organen. De functie van bestuur is bij het college van bestuur (i.c. bestuurder) belegd en de functie van intern toezicht is statutair belegd bij de raad van toezicht ('het intern toezichtsorgaan').

4.2 Welke organen daartoe zijn ingesteld

Het dagelijks bestuur van de vereniging wordt gerealiseerd door een college van bestuur. Het intern toezicht door een daartoe door de Algemene Leden Vergadering benoemde raad van toezicht.

4.3 Wie deel uitmaakt van de betreffende organen

Zie hiervoor 3.3. en 3.4

4.5 Wie welke taken heeft

Het college van bestuur heeft tot taak het besturen van de vereniging. De raad van toezicht is belast met het houden van intern toezicht.

4.6 Wat de werkwijze is

Het bevoegd gezag concentreert zich op haar kerntaak: besturen (het nemen van beleidsbeslissingen). Besturen is een middel om bij te dragen aan het realiseren van kwalitatief hoogwaardig onderwijs op de scholen van Karakter. Op het beleid en de uitvoering daarvan wordt toe gezien door de raad van toezicht. De raad van toezicht wordt door de ALV van de vereniging benoemd.

4.7 Ontwikkelingen op het gebied van governance

De structuur is dit jaar ongewijzigd. Jaarlijks evalueert de raad van toezicht haar eigen werkwijze alsmede de governance structuur. Er is op basis van deze evaluatie bij bestuur en raad van toezicht geen reden om de governance aan te passen. In 2018 heeft de raad van toezicht wel besloten om zich in haar werkwijze te laten begeleiden door Verus. In 2019/2020 zijn hiervoor een aantal trainingsmomenten uitgevoerd. In de vergadering van januari 2021 is de nieuwe code Goed Bestuur besproken en vastgesteld als uitgangspunt voor het governancebeleid.

4.7.1 Code Goed Bestuur Primair Onderwijs

Karakter is lid van de brancheorganisatie voor het primair onderwijs, de PO-Raad. Zoals alle leden van de PO-Raad, heeft Karakter de nieuwe Code Goed Bestuur Primair Onderwijs (versie 2020) vastgesteld. In deze code zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en managers in het primair onderwijs. De code wordt gehanteerd als leidraad. Jaarlijks wordt in dialoog met de raad van toezicht gekeken of de organisatie voldoet aan de in de code gestelde rechtmatigheid.

Bestuur en raad van toezicht zijn van mening dat de code genoegzaam wordt nageleefd.

4.7.2. Afwijking van de code en motivatie waarom is afgeweken hiervan.

Zoals eerder in het verslag is vermeld, is de heer Egas naast bestuurder directeur van één van de instellingen van Karakter. Beide functies zijn parttime. De motivatie voor deze keuze is dat er op deze werkwijze een krachtige relatie bestaat tussen de inhoud en de dagelijkse praktijk van de werkvloer en het bestuur van de vereniging. Het risico van 'bevoordeling' van deze instelling en te milde bejegening wordt geneutraliseerd door een transparante verantwoording, zowel van middelen, als van de kwaliteit van de instelling.

4.8 Horizontale verantwoording

Er is sprake van een goed functionerend intern beheersings- en controle systeem. De organisatie is 'in control': de processen en procedures zijn zodanig ingericht, dat alle relevante risico's tijdig worden gesignaleerd en passende maatregelen worden genomen om deze risico's en de gevolgen daarvan te beheersen. De organisatie is zich bewust van haar verantwoordingsplicht en neemt deze plicht uiterst serieus. Een goed leesbaar en complete jaarverantwoording alsmede verantwoording gedurende het jaar staat hoog in het vaandel. De verslagen van het bestuur en het hele medezeggenschapsgebeuren is via de website publiek toegankelijk. Met de wethouder van de gemeenten Molenlanden wordt minimaal twee maal per jaar gesproken. Frequent contact met voorschoolse, buitenschoolse voorzieningen zijn aan de orde. Ook met alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio is contact.

4.9 Stakeholders

- Leerlingen en ouders zijn de basis van ons bestaan. Voor hen geven we het onderwijs en alle overige processen komen hieruit voort.
- Leden van de Vereniging. Zij zijn de 'eigenaren' van de vereniging en dragen door middel van het lidmaatschap van de vereniging het Protestants Christelijk onderwijs een warm hart toe. De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan binnen de Vereniging.
- Onze medewerkers brengen kennis en ervaring in, om de gewenste onderwijskwaliteit te kunnen leveren. Ze voeren het primaire proces (onderwijs) en de secundaire processen (ondersteuning) uit.
- Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap levert ons per leerling de zo noodzakelijke bekostiging.
- De gemeente Molenlanden is een belangrijke partner. De gemeente is verantwoordelijk voor een goede huisvesting en eerste inrichting van de schoolgebouwen van de Vereniging. Ook bepaalt de gemeente de omvang en plaats van nieuwbouwprojecten, die van belang zijn voor het leerlingenaantal.
- Kinderopvangorganisaties zijn belangrijke partners die een aanzienlijk deel van de basis leggen voor de kinderen waar wij vervolgens acht jaar mee verder gaan.
- Scholen voor voortgezet onderwijs waar onze leerlingen instromen zijn een partij waarmee we frequent het overleg voeren om een soepele overgang mogelijk te maken.
- De verschillende schoolbesturen in onze regio, zorgen middels een samenwerkingsovereenkomst voor behoud van kleine onderwijslocaties.
- Het samenwerkingsverband Driegang. Deze organisatie draagt met en voor ons de zorg voor een dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen. Bovendien verzorgen we met hen scholing en intervisie voor onze eigen medewerkers.

De vereniging staat midden in de samenleving. Onze scholen zijn relevant voor het dorp of waarin ze liggen. Daarom zoeken we ook steeds naar verbindingen en werken we samen met maatschappelijke partners. Kansengelijkheid is een belangrijk thema. Onze scholen zorgen ervoor dat kinderen vanuit een gelijke situatie onderwijs kunnen volgen.

5. Vermelding van de geldende (branche) code voor goed bestuur en vermelding van het al dan niet afwijken van die code en motiveren waarom is afgeweken hiervan.

Het college van bestuur bestaat uit één persoon, de heer C.A. Egas. De heer Egas is parttime bestuurder van de vereniging, namelijk voor 0.5 fte. Naast deze functie is de heer Egas ook parttime directeur op één van de scholen van Karakter, namelijk van de School met de Bijbel te Bleskensgraaf. In het kader van opdrachtnemerschap en opdrachtgeverschap is de afspraak gemaakt dat de plaatsvervangend directeur, mevrouw G. van Pelt in het directieoverleg de School met de Bijbel vertegenwoordigd.

6. Het beleid van de instelling aangaande de bezoldiging van haar bestuurders en toezichthouders en de wijze waarop dit beleid in het verslagjaar in de praktijk is gebracht

Het bestuur wordt conform de cao voor bestuurders bezoldigd en valt binnen de WNT-norm. De Toezichthouders ontvingen vanaf 2020 een vergoeding voor hun werkzaamheden. In het financieel jaarverslag wordt van beiden verslag gedaan.

7. Onderwijsontwikkelingen welke zijn gerealiseerd

In dit hoofdstuk wordt per school verslag gedaan van de highlights van de ontwikkelingen in 2021.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd Eben-Haëzer te Ottoland

- VVTO Engels. De school werkt toe naar her-certificering Early Birdschool.
- Aanvankelijk lezen m.b.v. Actief Leren Lezen
- Goede opbrengsten methode-onafhankelijke toetsen.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd De Wegwijzer te Nieuw-Lekkerland

We hanteren op De Wegwijzer de werkwijze van Stichting Leerkracht om de schoolontwikkeling in 'de flow' te houden. Jaarlijks stellen we onze thema's vast, gezamenlijk werken we doelen uit middels werk-, bordsessies en lesontwerp, -bezoeken met feedback. We betrekken leerlingen bij de verbetering van ons onderwijs. Elk schooljaar, van vakantie tot vakantie, werken we aan een thema vanuit het schoolplan.

Op De Wegwijzer zijn we verbeterd in de bewustwording en inzet van de Executieve Functies (benodigde schoolse vaardigheden, Breinkrachten). Dit is ook een interventie met effect vanuit het NPO.

We groeien nog jaarlijks in het aanbieden van uitdagende en passende leerstof en activiteiten voor kinderen die meer aankunnen (hb) met o.a. Levelwerk en Breinbrekers.

We werken en leren spelend en handelend in gr. 1 t/m 3. De komst van onze eerste gr. 2/3-combi is tot nu toe heel goed gegaan. Groeirimte voor deze aanpak is er in groep 4.

Er was/is volop aandacht voor het (spel)gedrag op het plein.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd School met de Bijbel te Bleskensgraaf

- Het thuisonderwijs is goed opgezet; leerkrachten en leerlingen hebben een grote slag gemaakt in digitale vaardigheden.
- Er is planmatig gewerkt aan verbetering van het leesonderwijs, wat geleid heeft tot betere resultaten. Daarna is een traject van leesbevordering ingezet, om het plezier in lezen te vergroten. Overal in de school is lezen meer zichtbaar gemaakt. De resultaten hiervan worden de komende tijd gemeten.
- Er zijn aanpassingen doorgevoerd in de combinatiegroepen 2/3, waardoor de organisatie beter verloopt en er meer vakken aan kinderen van groep 2 en 3 tegelijk worden gegeven, waarvan beide groepen profiteren. Er is daarnaast ook meer werkplezier bij de leerkrachten.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd De Zaaier te Wijngaarden

- Werken aan een professionele teamcultuur

Het ontwerpen en invoeren van een nieuw onderwijsconcept vraagt veel van een team. Door middel van een open en professionele dialoog met elkaar zijn we deze uitdaging aangegaan. Dit hebben we gedaan door de teamleden tijdens teambijeenkomsten actief te betrekken en gebruik te maken van ieders expertise, waardoor ieder zich ook verantwoordelijk voelt voor het proces. Daarnaast hebben we heel bewust ingezet op samenwerken, samen ontwikkelen en samen leren. Daarmee hebben we heel bewust een van onze kernwaarden (samen) ook voorbeeldmatig in kunnen zetten.

- Ontwikkelen van een nieuw concept.

Het eerste deel van het jaar stond in het teken van het zoeken naar en vormgeven van een passend schoolconcept. Dat hebben we gedaan door eerst visie te ontwikkelen, daarna te kijken hoe andere scholen dit vormgeven. Daarna hebben we een model ontworpen dat passend is voor De zaaier.

- Invoeren van Unitonderwijs

Met ingang van het schooljaar 2021 -2022 zijn we als unitschool van start gegaan. We hebben gekozen voor twee units. Deze innovatie vraagt flexibiliteit en organisatievermogen van het hele team. Door middel van doelensessie kijken we steeds terug naar hoe het ging en kijken we vooruit en stellen doelen bij of formuleren we nieuwe doelen. We kijken nu terug op een half jaar unitonderwijs en constateren dat al heel veel bereikt is en dat de leerlingen erg snel wennen aan deze manier van onderwijs.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd De Schakel te Nieuw-Lekkerland

- *SchoolProgramma*. Vóór de zomervakantie is de QuickScan gemaakt en hebben we deze omgezet in een plan voor de komende jaren. We hebben gekozen voor drie speerpunten: lezen, rekenen en sociaal emotionele ontwikkeling. En zo veel mogelijk aansluitend bij wat we al deden en/of van plan waren én indien mogelijk in samenhang met elkaar, passend bij OntwikkelingsGericht Onderwijs/werken vanuit talenten.
- *Groeien naar een professionele leergemeenschap* als vervolg op de eerder ingezette leergang Talenten en Teams. Er zit veel kracht en kennis in het team. Dat werd niet altijd zo ervaren. Door middel van co-teaching is een herstart gemaakt van het samen leren, er vanuit gaande dat de handelingsbekwaamheid wordt vergroot door het stellen van goede hulpvragen. Hierbij werd gebruik gemaakt van elkaars expertise. Daar waar nodig werden leerkrachten óf door experts/specialisten binnen het team óf door externen verder op weg geholpen.
- *OntwikkelingsGericht Onderwijs* bleef leidend voor ons onderwijsaanbod. Dat betekende dat we ook de instrumenten die horen bij OGO verder hebben verbonden aan ons onderwijs. Concreet is gestart met een onderzoek naar het inzetten van het kindportfolio binnen Horeb 3.0. Door te werken vanuit eigenaarschap bij zowel de leerkrachten als de leerlingen, is er een hogere betrokkenheid op het onderwijs ontstaan.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd De Fakkel te Goudriaan

- Invoering Blink voor wereldoriëntatie en meer aandacht voor 21e eeuwse vaardigheden.
- Impuls HB-onderwijs m.b.v. Levelwerk.
- Aanpak Engels in de bovenbouwgroepen

8. Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

8.1 Inleiding

Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Leerlingen en ouders moeten erop kunnen vertrouwen dat het onderwijs op een school goed is. Het bestuur van Karakter is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op haar scholen en wil zich verantwoorden over de resultaten. Hierbij gaat het om resultaten in brede zin; krijgen alle leerlingen onderwijs van voldoende kwaliteit, voldoen de Karakterscholen aan wet- en regelgeving en heeft Karakter haar financiën op orde? De Inspectie van het Onderwijs houdt hierop toezicht.

Betekenisvol en passend onderwijs is de ambitie van Karakter. Karakter wil bijdragen aan continue kwaliteitsverbetering op alle scholen. Daarbij hebben de vier thema's uit ons Strategisch beleidsplan een centrale functie:

- Leren en leven in de 21e eeuw
- Eigenaarschap
- Professionele ruimte
- Educatief partnerschap

We gaan er daarbij vanuit dat verbeteringen gericht zijn op het primaire proces in de groep. We werken vanuit onze drie kernwaarden: Veiligheid, vertrouwen en welbevinden

Daarbij handelt Karakter vanuit:

- een levensbeschouwelijke opdracht: Geloof, hoop en liefde zijn leidend in ons doen en laten;
- een pedagogische opdracht: alle kinderen en medewerkers hebben recht op een veilig leer- en werkklimaat;
- een onderwijskundige opdracht: alle kinderen hebben recht op betekenisvol en passend onderwijs;
- een maatschappelijke opdracht: de school ontwikkelt en stimuleert waarde(n)vol burgerschap.

Karakter ziet kwaliteitszorg als het totaal van activiteiten, procedures en activiteiten die bedoeld zijn om op een systematische en cyclische wijze de kwaliteit van het onderwijs te bepalen, te bewaken, te borgen en te verbeteren.

8.2 We maken “groei zichtbaar maken” leidend

Uitgangspunt in onze kwaliteitszorg is dat we focussen op groei en deze groei zichtbaar maken. We vinden dit passend bij de opdracht aan scholen om te werken vanuit ambitie, het eigen verhaal centraal te stellen en leren van en met elkaar belangrijk te maken.

De groei heeft betrekking op de deugdelijkheidseisen vanuit het toezichtskader van de Onderwijsinspectie en op “het eigen verhaal”.

Werken vanuit “groei zichtbaar maken” activeert ons (bestuur en scholen) om keuzes te maken waarin wij moeten groeien en waar het de deugdelijkheidseisen betreft en waarin wij willen groeien waarin het ons eigen verhaal betreft stimuleert ons om te zoeken naar informatie, vormen en manieren om deze groei zichtbaar te maken bevordert de dialoog over deze groei, juist omdat dit een proces is draagt bij aan de ontwikkeling van een groeicultuur: in ieder geval op bovenschools niveau en schoolniveau en vervolgens hopelijk ook op teamniveau en leerlingniveau.

8.3. We sturen op essenties in kwaliteitszorg

Als we kwaliteitszorg willen inrichten op een wijze die lerend in plaats van beheersmatig is, is het volgens ons belangrijk om met elkaar helder te hebben waar kwaliteitszorg zich in essentie op richt. Informatieveelheid terugbrengen tot deze essenties borgt dat we ons blijven focussen op wat er toe doet in goede schoolontwikkeling. Het zorgt er bovendien voor dat kwaliteitszorg laagdrempeliger wordt voor iedereen.

Wij werken daarom vanuit de volgende kernvragen (essenties). Deze dekken de belangrijkste deugdelijkheidseisen uit het Inspectiekader af en bieden een bruikbaar handvat in relatie tot het eigen verhaal van de school.

1. Hoe staat het met het welbevinden en de veiligheid van leerlingen en medewerkers?
  - Hebben we kinderen goed in beeld om zo goed mogelijk op hen af te stemmen?
  - Krijgen ze goed les?
  - Zijn ze zichtbaar aan het leren (in plaats van aan het produceren)?
  - Leren ze voldoende en geldt dit voor alle kinderen?
  - Is er een passend en eigentijds aanbod?
  - Maken we ons leren zichtbaar?
  - Is sprake van een lerende cultuur waarin gewerkt wordt vanuit ‘verbetervragen’, door individuele leraren, door het team, door de school, door de bovenschoolse organisatie?
  - Hoe draagt de samenwerking tussen ouders en school bij aan het welbevinden en het leren van de kinderen?
  - Is er sprake van continuïteit (ook bij krimp, langdurige ziekte/uitval leraren, verminderde beschikbaarheid schoolleiding, is er sprake van een gezonde financiële positie)?
  - In hoeverre leveren we een bijdrage aan de ontwikkeling van de brede vaardigheden (socialisatie en persoonsvorming) en hoe weten we dat?

8.4 We maken kwaliteitszorg een zaak van iedereen

Zorg voor kwaliteit vraagt op elk niveau kwaliteitsbewustzijn. Dat willen we zien in de klas, in het team, op de school en op bovenschools niveau. We zien leerlingen die kunnen uitleggen wat ze aan het leren zijn, we zien leraren(teams) die werken vanuit leer- of verbeter vragen, we zien leidinggevenden die dit werken vanuit leervragen bevorderen en daarin rolmodel zijn.

We maken daarom op elk niveau de reflectieve dialoog belangrijk. We zien informatie vanuit ParnasSys, een kwaliteitsinstrument of anderszins als middel om deze reflectieve dialoog gericht te

voeren en aan deze reflectieve dialoog inhoud te geven aan het principe van “leren zichtbaar maken”.

8.5 Kwaliteitsbeleid Karakter

In het beleidsdocument “kwaliteitsbeleid” is een schema opgenomen, waarin afgesproken is hoe het bestuur in de praktijk de kwaliteit monitort en verantwoordt aan de raad van toezicht en de inspectie.

In de hiernavolgende paragrafen wordt verantwoord hoe er op schoolniveau gevolg gegeven wordt aan de interne kwaliteitsmetingen.

8.6 Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

Conform de afspraken in het kwaliteitsbeleid monitort het bestuur de onderwijsresultaten van de leerlingen van Karakter. Van deze resultaten wordt een rapportage geschreven waarin conclusies en aanbevelingen van het bestuur door de directies verwerkt worden in de jaarplannen van de scholen. In de cyclus van het strategische beleidsplan zijn ook in 2021 de doelen geoperationaliseerd in het jaarplan van de vereniging. De opbrengst van het jaarplan is geëvalueerd door het directieteam van Karakter en de Raad van toezicht.

8.7 Externe kwaliteitszorg:

In 2018 heeft de inspectie Karakter het bestuur en een drietal scholen bezocht. Te weten SmdB de Wegwijzer, de Sbo voorziening Bleskensgraaf en CBS De Zaaier. De kwaliteit van de laatst genoemde school was als onvoldoende beoordeeld. Voor deze school is een plan van aanpak gemaakt en in het eerste kwartaal van 2020 is de school opnieuw beoordeeld. Deze beoordeling is positief. De inspectie vindt dat het schoolteam grote stappen gezet heeft om de uiteindelijk de kwaliteit op orde te brengen. Het aantreden van een nieuwe directeur en de plannen om een nieuw concept te realiseren geven de inspectie voldoende vertrouwen in de ontwikkeling op De Zaaier. Alle scholen van Karakter zijn nu door de inspectie als voldoende gekwalificeerd.

9. Onderwijsresultaten

Welke resultaten zijn er op organisatie- en schoolniveau zijn behaald ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

Onderwijsresultaten Eben-Haëzer

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2017	2018	2019	2020	2021
538.1	539.3	542.3	Geen toets	536,9

In het onderstaande overzicht Verwijzingen VO zijn de niveauverschillen zichtbaar.

Verwijzingen VO

	praktijk	vmbo			vmbo/havo	havo/vwo	totaal aantal
		basiskader	basiskader met LWOO	gemengde theoretische			
2017	0	6	1	5	0	8	20
2018	0	2	3	3	0	10	18
2019	0	0	2	1	0	10	13
2020	1	2	5	2	1	8	19
2021		1	2		3	8	14

Onderwijsresultaten De Wegwijzer

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2017	2018	2019	2020	2021
81.6	83.1	82	Geen toets	76,1

Verwijzingen VO

	praktijk	vmbo			vmbo/havo	havo/vwo	totaal aantal
		basiskader	basiskader met LWOO	gemengde theoretische			
2017		3	7	6	4	23	43
2018			4	7		19	30
2019		1	5	10	10	15	41
2020			4	6	3	11	24
2021		5	1	9		14	29

Onderwijsresultaten School met de Bijbel

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2017	2018	2019	2020	2021
536,6	537,5	535,9	Geen toets	536

Verwijzingen VO

	praktijk	vmbo			vmbo/havo	havo/vwo	totaal aantal
		basiskader	basiskader met LWOO	gemengde theoretische			
2017	Bao: 1 SBO: 4	Bao: 8 SBO: 3	Bao: 0 SBO: 2	Bao: 9 SBO: 1	Bao: 2 SBO: 0	Bao: 18 SBO: 1	38 10
2018	Bao: 3 SBO: 3	Bao: 3 SBO: 1	Bao: 0 SBO: 1	Bao: 11 SBO: 0	Bao: 1 SBO: 0	Bao: 12 SBO: 1	30 6
2019	Bao: 0 SBO: 3	Bao: 9 SBO: 2	Bao: 0 SBO: 2	Bao: 13 SBO: 1	Bao: 0 SBO: 0	Bao: 27 SBO: 1	49 9
2020	Bao: 0 SBO: 1	Bao: 6 SBO: 6	Bao: 0 SBO: 8	Bao: 8 SBO: 2	Bao: 1 SBO: 0	Bao: 24 SBO: 3	39 20
2021	Bao: 0 SBO: 5	Bao: 8 SBO: 10	Bao: 0 SBO: 5	Bao: 6 SBO: 0	Bao: 2 SBO: 0	Bao: 15 SBO: 3	31 23

Onderwijsresultaten De Zaaier

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2017	2018	2019	2020	2021
534,9	539,6	533,5	Geen toets	534,9

Verwijzingen VO

	praktijk	vmbo			vmbo/havo	havo/vwo	totaal aantal
		basiskader	basiskader met LWOO	gemengde theoretische			
2017		1	1	1		6	9
2018				3	1	7	11
2019			1	2		1	4
2020				2		7	9
2021	1			1	1	4	7

Onderwijsresultaten De Schakel

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2017	2018	2019	2020	2021
82	81,1	83,9	Geen toets	81,1

Verwijzingen VO

	praktijk	vmbo			vmbo/havo	havo/vwo	totaal aantal
		basiskader	basiskader met LWOO	gemengde theoretische			
2017		2	1	9	1	20 (incl 1 TTO)	33
2018		1		12		16	39
2019		1		16	6	18	41

2020		3	0	20	0	15	38
2021		6	2	11	2	20	41

Onderwijsresultaten De Fakkel

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2017	2018	2019	2020	2021
536.1	540.1	543.2	Geen toets	539,4

Verwijzingen VO

	praktijk	vmbo			vmbo/havo	havo/vwo	totaal aantal
		basiskader	basiskader met LWOO	gemengde theoretische			
2017	0	3	0	0	5	1	9
2018	0	3	0	2	0	4	9
2019	0	0	0	1	1	3	5
2020	0	1	5	3	1	2	12
2021		1		2	1	5	9

Welke resultaten zijn er op organisatie- en schoolniveau zijn behaald ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten.

- Ziekteverzuim is lager dan landelijk gemiddelde
- Mobiliteit loopt naar tevredenheid
- Eigenaarschap krijgt steeds meer vorm, met name in de leerling gesprekken
- Er zijn twee leernetwerken opgebouwd: HB en IB.
- De directeuren zijn gecertificeerd
- De financiën van de vereniging zijn op orde
- Professionalisering heeft plaats gevonden

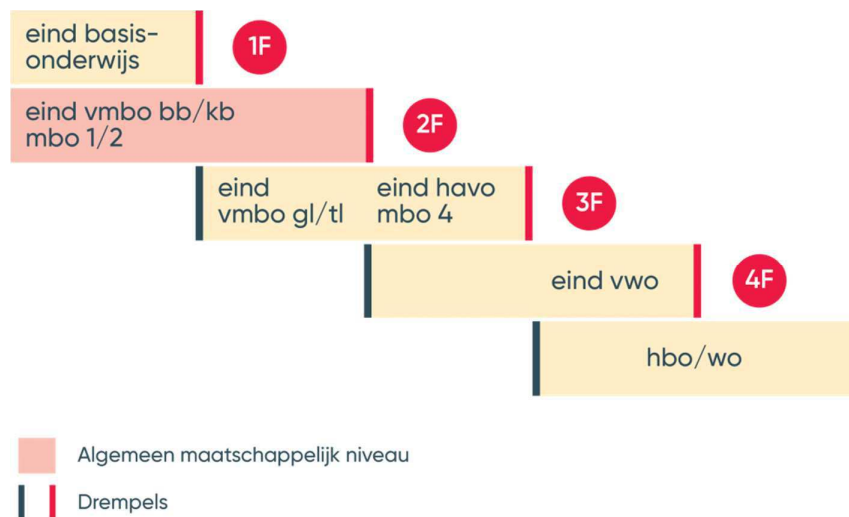
Leerresultaten/referentieniveaus

Wat zijn referentieniveaus en waarom werken we ermee?

De referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen geven aan wat leerlingen moeten kennen en kunnen. Referentieniveaus zijn geïntroduceerd om het niveau van taal en rekenen te verhogen en om drempels weg te nemen tussen verschillende onderwijssoorten. Alle referentieniveaus samen heten het referentiekader voor taal en rekenen. Het referentiekader is een doorlopende leerlijn die van het primair onderwijs tot het beroepsonderwijs loopt.

Fundamenteel niveau en streefniveau

Binnen het referentiekader zijn er fundamentele niveaus en streefniveaus. Het fundamentele niveau is het niveau dat zoveel mogelijk leerlingen moeten beheersen op bepaalde momenten in hun schoolloopbaan. Het streefniveau is voor leerlingen die meer aankunnen. In het primair onderwijs heb je te maken met de fundamentele niveaus 1F en 2F en het streefniveau 1S.

Domeinen voor taal en rekenen

In het referentiekader worden alle referentieniveaus voor verschillende domeinen en subdomeinen van taal en rekenen beschreven. Voor taal zijn er de volgende domeinen:

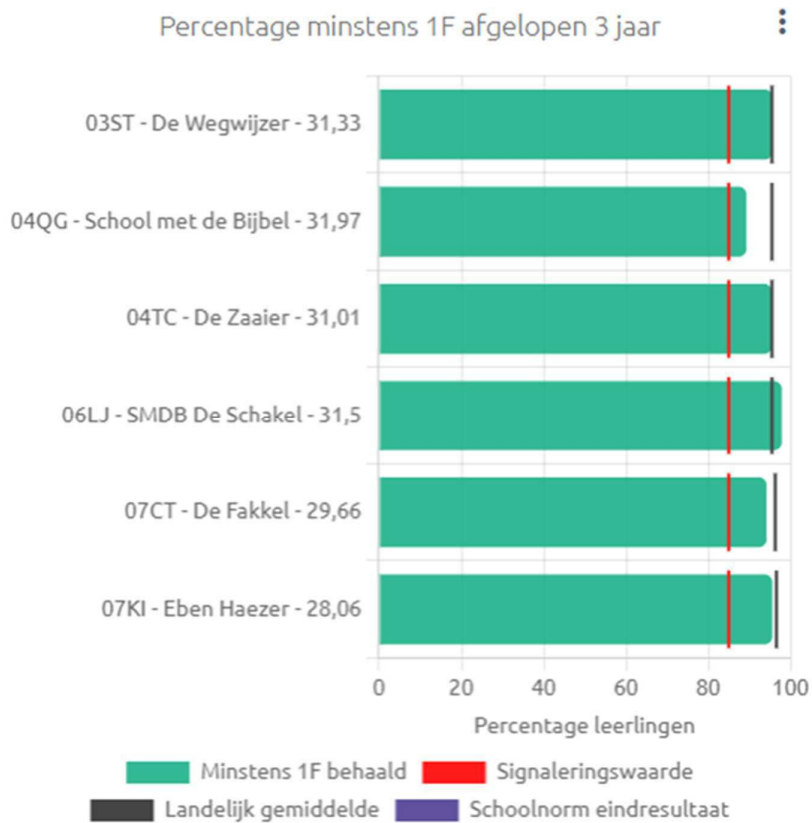
- Mondelinge taalvaardigheid
- Leesvaardigheid
- Schrijfvaardigheid
- Begrippenlijst en taalverzorging

Rekenen kent ook vier domeinen:

- Getallen
- Verhoudingen
- Meten en Meetkunde
- Verbanden

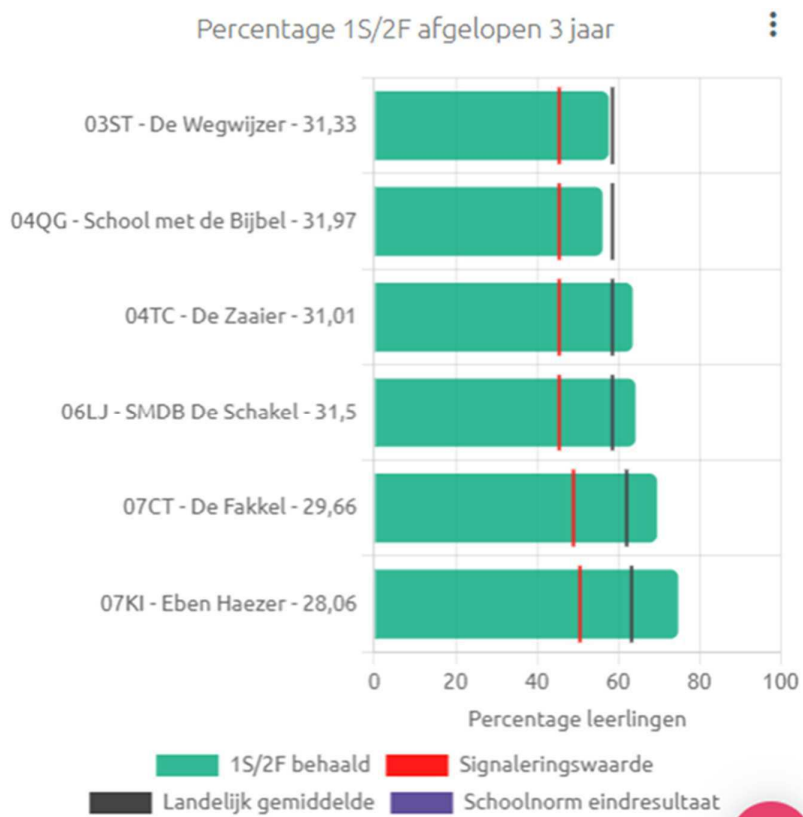
Referentieniveaus Karakter

In tabel 1 worden de resultaten op 1F niveau gepresenteerd. Alle scholen zitten boven de signaleringswaarde en gemiddeld gezien op het landelijk gemiddelde. De School met de Bijbel (BAO/SBO) valt hierin op. Beide schooltypen, BAO en SBO zitten in het gemiddelde verwerkt.

Tabel 1 percentage 1F

In tabel 2 wordt het percentage 1S/2F gepresenteerd. Karakter scoort op deze schaal hoger dan het landelijk gemiddelde. Ook hiervoor geldt weer de specifieke situatie van het SBO.

Tabel 2 percentage 1S/2F

Welke resultaten zijn er op onderwijskundige en programmatische zaken behaald

- Twee scholen hebben het programma van Stichting Leerkracht! Ingevoerd (De Wegwijzer en SmdB)
- Eén school heeft het Unit-onderwijs ingevoerd. (De Zaaier)
- Eén school heeft het OGO-concept in de bovenbouw aangescherpt (De Schakel)
- Eén school oriënteert zich op het Unit onderwijs concept (Eben-Haëzer)
- Op twee scholen is groep 2/3 geïmplementeerd (De Wegwijzer en De Schakel)
- Het IB-netwerk Karakter is opgezet
- Het HB-netwerk Karakter functioneert als kennis-platform, maar biedt ook ondersteuning aan scholen.
- Het bestuurlijk kader is geformuleerd, goedgekeurd en vastgesteld.
- Het document 'Groeien in Vertrouwen' is in alle teams besproken en vastgesteld door het bestuur.

10. Zaken met een behoorlijke personele betekenis en personele ontwikkeling

Door het lerarentekort zijn er op één school langdurig vacatures ontstaan die niet te vervullen zijn geweest in de loop van 2021. Door middel van zij-instromers en het verder uitrollen van Sam (samen opleiden) probeert het bestuur naar de toekomst toe de bezetting op peil te houden.

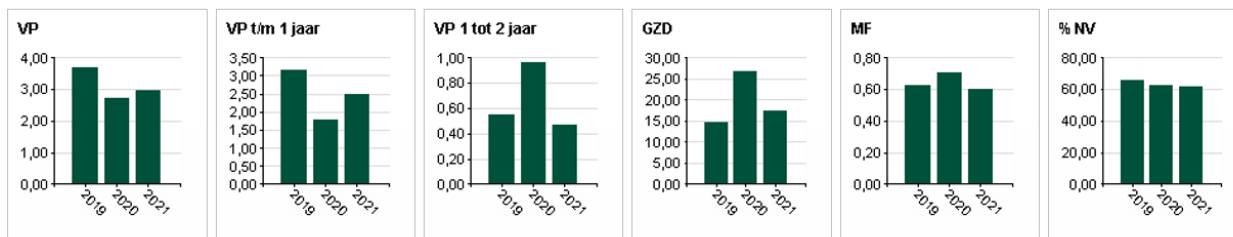
11. Personele bezetting

11.1 Ziekteverzuim

Cijfers verzuim Karakter:

	VP	VP t/m jr 1	VP 1-2jr	GZD	MF	%NV
2018	2,62	1,85	0,78	20,22	0,52	67,00
2019	3,68	3,14	0,55	14,27	0,63	65,83
2020	2,88	1,92	0,96	27,02	0,69	62,44
2021	2,96	2,49	0,47	17,50	0,60	62,04

Kengetallengrafieken Totaal

Legenda:	
VP	Verzuimpercentage
VP1	Verzuimpercentage verzuimen t/m 1 jaar
VP 1-2 jr	Verzuimpercentage verzuimen 1 tot 2 jaar
GZD	Gemiddelde verzuimduur (in kalenderdagen)
MF	Meldingsfrequentie
NV	Percentage nulverzuim

11.1.2 Berekeningen en Uitgangspunten

- Het verzuimgeval moet (deels) in de verslagperiode vallen, maar kan voorafgaand aan de verslagperiode beginnen en eindigen na de verslagperiode.
- Als de laatste dag ziek van een verzuimgeval in de verslagperiode ligt, gebruikt het systeem de einddatum van de verslagperiode.
- Het systeem rekent met kalenderdagen in de verslagperiode.
- Een medewerker moet in de verslagperiode verzekerd zijn voor de ZW.
- Het systeem neemt zwangerschaps-/bevallingsverlof, adoptieverlof en pleegzorgverlof niet mee in de berekeningen.
- Het systeem neemt verzuim op dagen waarop de medewerker geen lopende aanstelling heeft niet mee in de berekeningen.
- Het systeem houdt rekening met het parttimepercentage en het ziektepercentage.
- De rapportage is van 31-03-2022.

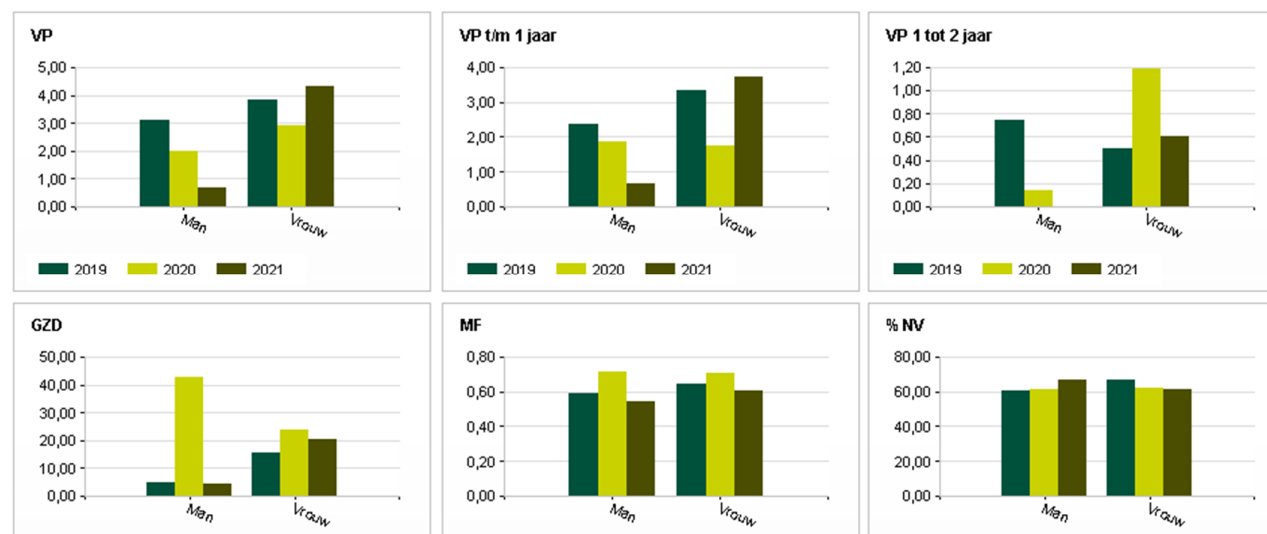
11.1.3 Toelichting bestuur

Het ziekteverzuim is in 2021 licht toegenomen. Voor het grootste deel te wijten aan de Covid-19 pandemie. Ook zijn er een verontrustend aantal langdurig zieken (7 mensen). Voor het grootste deel is dit langdurig ziekteverzuim te wijten aan psychische problematiek. De begeleiding van deze mensen vraagt alertheid en veel zorg van de directies en het bestuur.

De cijfers van Karakter liggen nog steeds ver onder het landelijk gemiddelde, toch vraagt de stijging om blijvend aandacht te besteden aan het ziekteverzuim. Het bestuur overweegt om een verzuimmedewerker aan te stellen die de coördinatie en aansturing van het beleid voor zijn rekening gaat nemen.

Nadere analyse ziekteverzuim

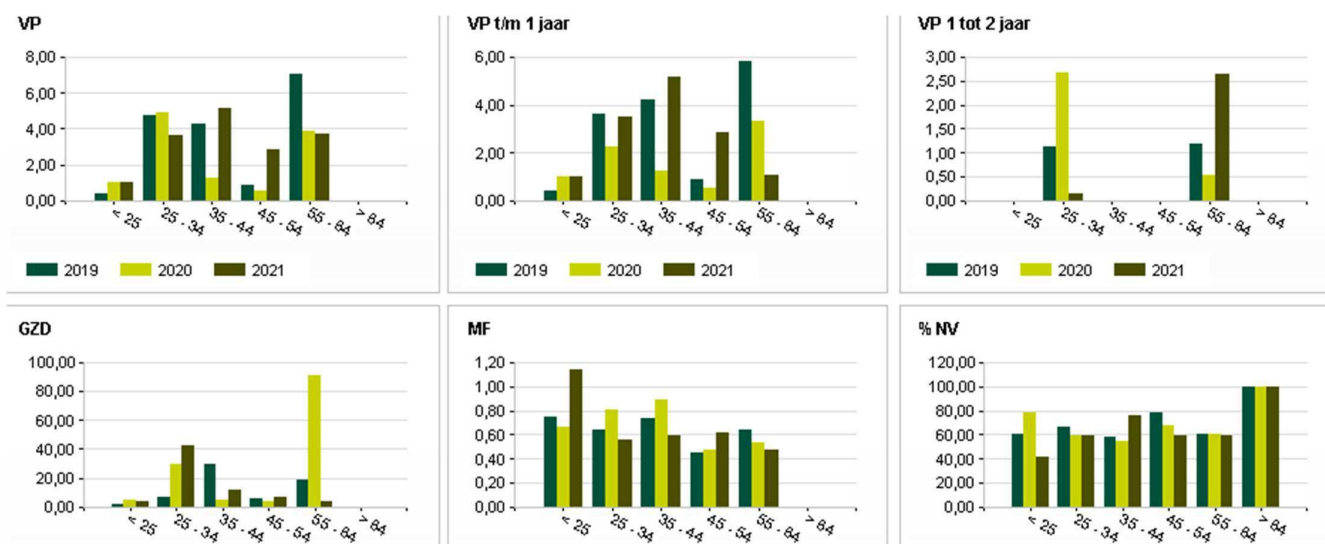
Verdeling man/vrouw

Gemiddeld gezien melden vrouwen zich vaker ziek dan mannen, als mannen zich ziekmelden, is het vaak voor een langere periode. De meldingsfrequentie (MF) is vrijwel gelijk verdeeld. Het percentage nulverzuim (NV) stijgt bij de mannen en daalt bij de vrouwen. Over het algemeen is de conclusie dat vrouwen het gemiddeld zwaar hebben, zeker in de periode van een opgroeiend gezin.

Voor uitgaven langdurig zieken is er een voorziening is gevormd in de jaarrekening 2021. Deze voorziening is gevormd op basis van een lijst langdurig zieken, waarvoor een gerede kans bestaat dat ze niet kunnen terugkeren in het arbeidsproces. De ARBO-arts heeft deze lijst beoordeeld.

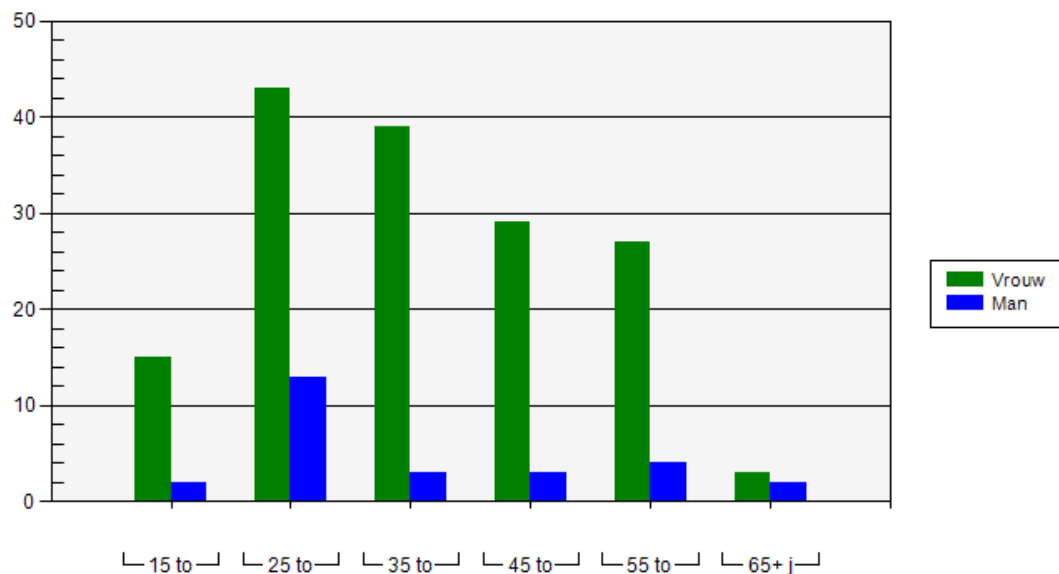
Verdeling over leeftijd

Het hoge verzuim in de leeftijdscategorie 55-64 wordt door langdurig verzuim veroorzaakt. De meldingsfrequentie van deze groep is namelijk niet significant hoger. Die stijgt met name in de groep tot 25 jaar. Het is noodzakelijk hier aandacht aan te besteden. Het nulverzuim van de oudste groep is een mooi streven voor alle overige categorieën.

11.2 Opbouw formatie

11.2.1 Verdeling personeel Leeftijd:

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	15	2	17
25 tot 35 jaar	43	13	56
35 tot 45 jaar	39	3	42
45 tot 55 jaar	29	3	32
55 tot 65 jaar	27	4	31
65+ jaar	3	2	5
Totaal	156	27	183

11.2.2 Berekeningen en Uitgangspunten

- De indeling op 1 september 2021

11.2.3 Toelichting bestuur

Het is bekend dat in het onderwijs het aantal vrouwen beduidend hoger is dan het mannelijk geslacht. Toch werken er nog 27 mannen op onze scholen. Veelbelovend is het feit dat het vooral jonge mannen zijn en dat ze redelijk verdeeld zijn over de scholen. Tevens heeft Karakter een redelijk jong personeelsbestand, 134 mensen zijn jonger dan 45 jaar.

11.3.1 verdeling personeel Geslacht in salarisschalen:

Schaal	Man/Vrouw	Aantal man/vrouw	Totale WTF	Gem. WTF
0001	Vrouw	4	1,2445	0,3111
	<i>Subtotaal</i>	4	1,2445	0,3111
0004	Man	2	0,4626	0,2313
	Vrouw	18	7,7915	0,4329
	<i>Subtotaal</i>	20	8,2541	0,4127
0005	Vrouw	17	5,8580	0,3446
	<i>Subtotaal</i>	17	5,8580	0,3446
0006	Vrouw	9	4,5595	0,5066
	<i>Subtotaal</i>	9	4,5595	0,5066
0007	Man	4	2,7125	0,6781
	Vrouw	11	6,3564	0,5779
	<i>Subtotaal</i>	15	9,0689	0,6046
0008	Vrouw	1	0,3500	0,3500
	<i>Subtotaal</i>	1	0,3500	0,3500
B3	Man	1	0,5000	0,5000
	<i>Subtotaal</i>	1	0,5000	0,5000
D11	Man	1	1,0000	1,0000
	<i>Subtotaal</i>	1	1,0000	1,0000
D12	Man	2	2,0000	1,0000
	Vrouw	1	1,0000	1,0000
	<i>Subtotaal</i>	3	3,0000	1,0000
D13	Man	1	0,5000	0,5000
	<i>Subtotaal</i>	1	0,5000	0,5000
L10	Man	11	9,6157	0,8742
	Vrouw	70	34,3606	0,4909
	<i>Subtotaal</i>	81	43,9763	0,5429
L11	Man	6	5,8535	0,9756
	Vrouw	22	13,1024	0,5956
	<i>Subtotaal</i>	28	18,9559	0,6770
OAIO	Vrouw	3	2,4125	0,8042
	<i>Subtotaal</i>	3	2,4125	0,8042
Totaal		183	99,6797	0,5447

Personeelssterkte per geslacht

Geslacht		Totaal	Fulltime	Parttime
Vrouw	Aantal Personen	156	5	151
	Bezetting (wtf)	77,0354		
Man	Aantal Personen	27	15	12
	Bezetting (wtf)	22,6443		

11.3.2 Berekeningen en Uitgangspunten

- De indeling op 1 september 2021

11.3.3 Toelichting bestuur

De verdeling is logisch, veruit de meeste werknemers van Karakter zijn leerkrachten in schaal L10. Ook heeft Karakter een mooi aantal van 26 leerkrachten in schaal 11. Verder is opvallend dat er toch nog 26 mannen in dienst zijn en daarvan een ruime helft fulltime, terwijl er maar twee vrouwen van de 149 fulltime werken.

11.4.1 Gemiddelde bezetting Karakter

Personeelssterkte per deeltijdcategorie

	Totaal	Deeltijd (WTF) cohort					
		0 - 0.2	0.2 - 0.4	0.4 - 0.6	0.6 - 0.8	0.8 - 1.0	>= 1.0
Aantal Personen	183	4	47	68	30	14	20
Bezetting (wtf)	99,6797	0,5720	14,3300	32,3709	20,2845	12,1223	20,0000

Personeelssterkte per functiegroep

Functiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
OP	Aantal Personen	109	13	96
	Bezetting (wtf)	62,9322		
OOP	Aantal Personen	60	2	58
	Bezetting (wtf)	28,9236		
OOP Administratie	Aantal Personen	5	0	5
	Bezetting (wtf)	1,5794		
DIR	Aantal Personen	5	5	0
	Bezetting (wtf)	5,0000		
OOP Schoonmaak	Aantal Personen	4	0	4
	Bezetting (wtf)	1,2445		

11.4.2 Berekeningen en uitgangspunten

- De indeling op 1 september 2021.

11.4.3 Toelichting bestuur

De meerderheid van de mensen heeft een benoeming van 0,4-0,6 FTE. Het is goed om te zien dat er maar heel weinig kleine benoemingen zijn, namelijk 5. Het streven van het bestuur is er ook naar om het aantal kleine benoemingen onder de 0,2 FTE te beperken. Het beleid van het bestuur is er op gericht geen benoeming groter dan 1,0 te laten plaatsvinden.

11.5 Medewerker tevredenheid

In de kwaliteitsrapportage van mei 2021 is uitgebreid gerapporteerd over de tevredenheid van de medewerkers. De genoemde rapportage beoogde alle aspecten die aan de kwaliteit raken te vermelden, deze notitie gaat alleen over de personele aspecten. In de tabellen die hierna volgen komt veel aan de orde. Van de meeste punten mag geconcludeerd worden dat er een brede medewerkerstevredenheid heerst op de scholen van Karakter. De volgende punten vallen op:

1. Vertrouwen in elkaar
2. Rapportcijfer voor goed werkgeverschap
3. Rapportcijfer dat schoolleiders en Interne Begeleiders geven voor de bovenschoolse organisatie
4. Tevredenheid over de efficiëntie van de bovenschoolse informatiestructuur
5. De school draagt zorg voor de veiligheid van de medewerkers
6. Welbevinden medewerkers vanaf start schooljaar
7. Tevredenheid over de kwaliteit van de feedback van de leidinggevende
8. Tevredenheid van effectiviteit van overlegmomenten
9. Tevredenheid over de efficiëntie van de informatiestructuur
10. Tevredenheid over de communicatie van de leidinggeven

Deze punten zullen deel uitmaken van de SWOT-analyse ten bate van de opstelling van het nieuwe SBP.

11.6 Professionalisering

De prestatiebox is bedoeld om prestaties van leerlingen, leraren en schoolleiders te vergroten. Dit geld kan onder meer worden ingezet voor taal en rekenen, wetenschap en techniek, cultuureducatie, talentontwikkeling, opbrengstgericht werken en professionalisering van leraren en schoolleiders. De bekostiging prestatiebox stelt de vereniging in staat om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

Met ingang van schooljaar 2021/2022 vervalt de Prestatiebox in de huidige vorm. Eén gedeelte wordt ondergebracht onder de bekostiging personeels- en arbeidsmarktbeleid. Het andere deel wordt ondergebracht in een nieuwe bekostigingsregeling voor professionalisering en begeleiding starters en schoolleiding.

De gelden zijn deels ingezet voor gezamenlijke activiteiten en deels voor activiteiten op de scholen. Binnen de gezamenlijk activiteiten is er een professionaliseringsaanbod voor alle scholen beschikbaar gesteld. Daarnaast worden er trajecten ingezet voor startende leerkrachten en directeuren. Op schoolniveau zijn de beschikbare budgetten aangewend voor zowel personele als materiële inzet. In het kader van cultuureducatie zijn diverse projecten gestart en activiteiten uitgevoerd.

De kosten voor professionalisering is in 2021 totaal 132.141,24 euro. De kosten zijn besteed aan specialistisch cursussen bij Driegang, inhuur van externen zoals LeerKRACHT en kosten voor een tweedaagse. Daarnaast bevat dit bedrag ook de kosten voor de HBO+-opleidingen en medewerkers die werken en leren en de zij-instromers.

Eben-Haëzer

Team

- Studiemorgen KWINK
- Studiedag Sociaal Emotioneel Leren
- Studiemiddag Nieuwsbegrip nieuwe stijl
- Studiemorgen Leeruniek

Individueel

- Cursus MR
- Cursus Logo 3000
- Cursus Gedrag bij jonge kinderen
- Cursus Grip op de groep
- Cursus Gedragsproblemen in een moeilijke groep
- Onderpresteren bij hoogbegaafdheid
- Spelend leren in groep 3
- Introductie Actief Leren Lezen

De Wegwijzer

Team

Met het team is er voor elk thema van de schoolontwikkeling, voordat de doelen worden vastgesteld, een InspiratieSessie. Deze 5 sessies werden intern en/of extern geleid. Het gehele team is bezig om praktijkbegeleider te kunnen worden als aspirant SAM-school. Een van de voorwaarden om in de toekomst studenten te kunnen ontvangen en nieuwe mensen te kunnen toe leiden tot het mooie beroep van leerkracht zijn.

Individueel

- Een tweetal teamleden starten met de post-HBO studie Schoolopleider voor Samen Opleiden via De Driestar.
- Een leerkracht rond in 2022 haar master EN af.
- Een leerkracht volgt de IB-opleiding op De Driestar.
- Een teamlid is bezig met haar 2^e jaar opleiding-pabo.
- Alle teamleden volgden een cursus naar wens en behoefte via de RegioAcademie van het SWV Driegang.
- De schoolleider werd opnieuw gecertificeerd.

School met de Bijbel

Team

Het team is met stichting LeerKRACHT een traject gestart om op een professionele manier aan schoolontwikkeling te werken, via bord- en werksessies, gezamenlijk lesontwerp, groepsbezoeken en feedback van de leerlingen. Daarnaast is er professionalisering geweest op het gebied van Close Reading, hoogbegaafdheid, leesbevordering, muziek en rekenen. Studiedagen worden steeds meer ingevuld door teamleden, waardoor meer sprake is van gedeeld leiderschap.

Individueel

Teamleden zijn tijdens de rekenlessen geobserveerd door de rekencoördinator, waarna een kritisch opbouwend gesprek heeft plaatsgevonden. Ook zijn alle teamleden geobserveerd wat betreft hun instructievaardigheden. Daarnaast volgen de meeste teamleden nog een eigen traject via opleidingen (Master-SEN, Leren & Innoveren, Ad-PEP) of cursussen.

De Zaaier

Team

We werden in het afgelopen jaar begeleid door twee coaches van Driestar educatief om ons te ondersteunen in de transitie naar het nieuwe concept. Deze begeleiding loopt ook in het nieuwe jaar nog door.

Individueel

- Een leerkracht heeft de opleiding tot Ib'er afgerond.
- Onze administratief medewerker is begonnen met de opleiding tot onderwijsassistent.
- De directeur is in opleiding als schoolleider bij Penta Nova. Het afgelopen jaar werd Basisbekwaam afgerond. Dit jaar is gestart met Vakbekwaam.
- De onderbouw leerkrachten ontvingen scholing over de leerlijnen voor het jonge kind
- Een van de onderbouwleerkrachten volgde een cursus over motoriek en twee bovenbouwleerkrachten volgden een cursus voor het gebruik van Snappet.

De Schakel

Team

Op teamniveau is er begeleiding geweest om te denken en te werken vanuit het talentengedachtegoed. Daarvoor hebben we teamscholing gehad van Paul 't Mannetje. Verder participeren diverse teamleden in netwerken m.b.t. OntwikkelingsGericht Onderwijs op het gebied van lezen, management en teamontwikkeling. De schoolbegeleidingsdienst voor OntwikkelingsGericht Onderwijs, De Activiteit, initieert en begeleidt de diverse netwerken. Zo nodig

vond ook op school begeleiding plaats. Een aantal teamleden heeft ervaringen van individueel gevolgd cursussen gedeeld met het team.

Individueel

Teamleden hebben volop gebruik gemaakt van het aanbod van de Regioacademie en De Activiteit, aansluitend bij eigen leervragen of leervragen die voortkomen uit een specifieke doelgroep leerlingen. Zo zijn teamleden naar de basiscursus OntwikkelingsGericht Onderwijs gegaan, hebben leerkrachten cursussen gevolgd met betrekking tot rekenen, lezen en gedrag. Ook hebben diverse teamleden cursussen gevolgd met betrekking tot het begeleiden van kinderen met het syndroom van Down. Door uit te gaan van eigenaarschap werden leerkrachten uitgedaagd gebruik te maken van het ruime aanbod dat voor handen is.

De Fakkel

Team:

- Studiemiddag Blink
- Studiemiddag Nieuwsbegrip nieuwe stijl
- Studiemorgen Leeruniek

Individueel

- Cursus Close Reading.
- Cursus Rekendidactiek groep 1-2.
- Cursus Aan de slag voor slimme kleuters.
- Cursus Onderpresteren van hoogbegaafden
- Cursus Gedrag in uitvoering over executieve vaardigheden.
- Cursus Kindertekeningen uitleggen.

11.6.3 Toelichting bestuur

Door de crisis waarin heel Nederland en de wereld verkeren zijn er in 2021 minder cursussen en trainingen gevolgd. Ondanks dat ziet het bestuur terug op een jaar met veel activiteiten met betrekking tot deskundigheidsbevordering, zoals hierboven al een overzichtelijk weergegeven voor de personeelsleden. De schoolleiders hebben gezamenlijk een vierdaagse cursus gevolgd met als onderwerp toekomstgericht onderwijs. Er is door allen weer heel veel kennis vergaard en vaardigheden aangeleerd. Ook voor Karakter geldt het adagium: een leven lang leren!

11.7 Mobiliteitsgegevens

De volgende personen hebben in 2021 gebruik gemaakt van de mobiliteit binnen de vereniging:

- Twee leraressen van De Wegwijzer naar de Eben-Haëzer.

12. Het gevoerde beleid inzake van de beheersing van uitkeringen na ontslag

Binnen Karakter is het streven de belangen van teamleden en de ontwikkeling van de scholen optimaal op elkaar af te stemmen. Dit wordt gedaan door middel van het uitvoeren van de gesprekscyclus, als ook door het beleid van de school en de vereniging in nauw overleg met de teamleden vorm te geven en uit te voeren. Indien er zich problemen voordoen wordt er zo snel als mogelijk hulp ingeroepen of advies aangevraagd bij de bedrijfsarts. In de signalering van mogelijke problemen is de rol van de directeur cruciaal.

In het kader van preventie wordt eens per vier jaar een RI&E afgenomen. In dit onderzoek wordt geïnventariseerd in welke mate teamleden tevreden zijn over de werkomstandigheden en hoe de

werkdruk wordt ervaren. Als er sprake is van ontslagen handelt het bestuur in principe conform de voorschriften als vermeld in de reglementen van het Participatiefonds. In 2021 is er voor één personeelslid een vaststellingsovereenkomst gesloten. Deze werknemer is duurzaam afgekeurd voor haar functie en ontvangt een uitkering van het UWV.

Bij ontslagen die buiten dit kader vallen, bijvoorbeeld ontslag na een kortlopende tijdelijke benoeming komen de risico's voor rekening van Karakter.

Per 1 januari 2019 is het bestuur eigen risicodragers. Het bestuur heeft besloten geen voorziening WGA/WIA en/of WW te vormen op basis van de hoogte van de personeelsreserve.

13. Huisvestingsbeleid, vermeld o.a. aantal schoolgebouwen, gebruik van een MJOP. plannen voor nieuwbouw of levensduur verlengend onderhoud

Voor het onderhoud van de gebouwen is er in 2021 het MJOP geactualiseerd. Het MJOP kent twee varianten een 'groene' duurzame variant die bestaat uit het omturnen van de gebouwen tot BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw) en een 'rode' variant waarin het regulier onderhoud beschreven wordt. Voor deze laatste variant is het schoolbestuur in ieder geval verantwoordelijk, voor de groene variant dient overleg plaats te vinden met de gemeente Molenlanden. Begin 2021 heeft de gemeente Molenlanden het IHP vastgesteld, waarin beschreven staat de scholen uit Goudriaan en Bleskensgraaf in aanmerking komen voor nieuwbouw. In Goudriaan participeert het bestuur in een stuurgroep om te komen tot een MFA. De gemeente Molenlanden werkt graag mee aan de realisering van een accommodatie waarin de school, het dorpshuis de gymzaal en de kinderopvang een plek zullen krijgen.

Voor de overige 4 schoolgebouwen geldt dat de periode tot 2024 benut wordt om een keuze te maken tussen renovatie (levensduur verlengend onderhoud) of nieuwbouw. Om die keuze te onderbouwen wordt onderzoek gedaan door ingenieursbureau Lakerveld.

14. Belangrijke stellige bestuurlijke voornemens en inmiddels in het nieuwe jaar genomen besluiten, alsmede de financiële vertaling daarvan.

In samenspraak met de gemeente Molenlanden en de overige schoolbesturen is er een Integraal Huisvestingsplan opgesteld. In dit plan wordt bepaald op welke termijn er nieuwbouw, dan wel renovatie van de panden dient plaats te vinden. Voor wat Karakter betreft is het schoolgebouw van De Fakkel het eerste pand dat voor vervanging in aanmerking komt, daarna de gebouwen van de SmdB Bleskensgraaf en de SmdB de Schakel.

De inzet van het bestuur is om een deel van de voorziening 'huisvesting' beschikbaar te stellen voor nieuwbouw en/of renovatie.

Door de groei van de SBO-voorziening en de basisschool van de School met de Bijbel te Bleskensgraaf is er een aanvraag voor uitbreiding van de huisvesting bij de gemeente Molenlanden in voorbereiding. Deze aanvraag wordt inclusief een eventuele nieuwbouw als vervanging van het oude deel, besproken met de gemeente.

15. Afhandeling van klachten

De scholen beschikken allen over een klachtenregeling die vermeld staat in de schoolgidsen en op de websites. De kern van de klachtenregeling is dat klachten over de dagelijkse gang van zaken in de

scholen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en de schoolleiding worden afgehandeld. Indien gelet op de aard van de klacht het niet mogelijk is, of als afhandeling van de klacht niet naar tevredenheid is verlopen, kan men een beroep doen op de klachtenregeling.

Samengevat zijn de volgende stappen beschreven:

1. Naar de interne vertrouwenspersoon;
2. Naar de externe vertrouwenspersoon;
3. Naar de landelijke klachtencommissie.

De scholen zijn aangesloten bij de landelijke klachtencommissie.

Er zijn in 2021 geen klachten ingediend.

16. Beschrijving van de inrichting van het dialoog met interne en externe actoren (horizontale verantwoording)

Er is sprake van een goed werkend intern controlesysteem. Door middel van een procuratieregeling zijn processen en procedures zodanig ingericht dat alle relevante risico's tijdig worden gesignaleerd. De vereniging is 'in control' en weet de risico's en de gevolgen daarvan te beheersen.

Een goed leesbaar en compleet jaarverslag, alsmede verantwoording gedurende het jaar staat hoog in het vaandel. Middels een driemaal per jaar verschijnende brochure 'Karakter in beeld' geeft het bestuur een inkijkje in de lopende ontwikkelingen gedurende het jaar. De verslagen van de medezeggenschapsorganen zijn via de website publiek toegankelijk.

17. Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen (waaronder samenwerkingsverbanden)

Karakter is vanwege de gebiedsindeling middels de postcodes van de scholen aangesloten bij één samenwerkingsverband. Het betreft het samenwerkingsverband Driegang (28-16).

De bestuurder van Karakter maakt deel uit van het bestuur van Driegang in de positie van voorzitter. Driegang is organisatorisch verdeeld in drie kamers. De kamer waarin Karakter participeert is van Protestants Christelijke signatuur. De beide andere kamers hebben ook hun eigen identiteit.

In 2018 zijn er afspraken gemaakt om het beleid van de kamers te harmoniseren. De structuur van de kamers blijft statutair ongewijzigd. In 2020 zijn er stappen gezet om de governance van het samenwerkingsverband te moderniseren. In 2021 worden hier besluiten over genomen. Op aandringen van de overheid zijn de reserves van het swv teruggebracht, waardoor het weerstandsvermogen van Driegang op het acceptabele niveau van 0.5 is teruggebracht. De hoogte van het weerstandsvermogen is gebaseerd op het rapport van Infinite, dat op verzoek van het bestuur is uitgebracht. Het swv moet scherp aan de wind zeilen, maar is voldoende bestuurskrachtig om de exploitatie op orde te houden. Het college van bestuur van Karakter VSBA acht het risico bij te moeten passen gering.

De voorzieningen van SBO en SO zijn denominatief, de SBO-voorziening van Bleskensgraaf heeft een gereformeerde grondslag. Binnen Driegang zijn ook een aantal voorzieningen 'bovenkamers' te weten de Regioacademie en een voorziening voor Hoogbegaafde leerlingen die al thuis zitten of dreigen uit te vallen.

18. Relevante interne en externe ontwikkelingen

18.1 Karakter

Interne ontwikkelingen

- In 2021 is de werkgroep Hoogbegaafdheid van Karakter onder leiding van mw P. van de Aa verder uitgebouwd. In 2021 is de Marinda van der Marel als specialist HB benoemd ter ondersteuning van de scholen in het uitvoeren van het vastgestelde HB-beleid van Karakter.
- In 2020 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot het beleid van het samen opleiden van nieuwe leerkrachten. De heer J. Offermans is de kartrekker voor dit beleid. Er is afgesproken samen te werken met Christelijke Hogeschool De Driestar te Gouda. In 2021 zijn er drie leraren gestart met de opleiding 'schoolopleider'. Eén school (De Schakel) is inmiddels gecertificeerd, twee scholen hebben de status 'aspirant' SAM-school (De Wegwijzer en de SmdB)
- In september 2022 gaat de meerschoolse directeur, de heer C. van Meerkerk, schoolleider van De Fakkel en Eben Haëzerschool met pensioen. Het bestuur heeft besloten op deze naderende vacature pro-actief te handelen door een interne procedure uit te zetten, conform het mobiliteitsbeleid van de vereniging. Dit heeft geleid tot de benoeming van mevrouw G. van Pelt, huidige teamleider op de School met de Bijbel, tot directeur van beide scholen. De medezeggenschapsorganen zijn bij de benoeming betrokken geweest.
- In 2021 heeft het bestuur een 'bestuurlijk kader' geformuleerd. Om een gedeelde basis te hebben, is er in de schoolteams dialoog gevoerd over verantwoordelijkheid en verantwoording, passend in het kader van veiligheid en vertrouwen. Het gesprek is gevoerd op basis van een door het bestuur opgesteld document met als titel: 'Groeien in vertrouwen'. Het nieuwe kader is door bestuur en RvT vastgesteld en goedgekeurd.

Externe ontwikkelingen

- Al eerder is in dit jaarverslag opgemerkt dat het IHP van de gemeente Molenlanden een grote impact zal hebben op de vereniging.
- Het Nationaal Onderwijs Programma mag gefaseerd besteed worden. Dit zal consequenties hebben voor de begroting, de inspanning van de directies en de schoolteams, voor de leerlingen en ouders. De middelen die in 2021 niet besteed zijn, worden geboekt in een reserve NPO, waaruit de in 2023 en 2024 middelen onttrokken zullen worden.
- In 2021 is de Federatie Alblasserwaard West geliquideerd.
- In 2021 heeft het bestuur van Karakter de BGZ op bestuursniveau gerealiseerd. De schoolbesturen van CBS Molenwaard, Oud Alblas en Molenaarsgraaf participeren in dit mantelcontract.
- Het bestuur van het samenwerkingsverband Driegang heeft in 2021 de voorbereidingen getroffen om de governance te moderniseren.

Ambities van de scholen/bestuur

Eben-Haëzer

- Feedback geven op het leerproces van leerlingen.
- Versterken van het eigenaarschap van leerlingen.
- Leerlingen werken met een portfolio

De Wegwijzer

De ambities voor de eerste helft van 2022 zijn verdere ontwikkeling eigen leerlijnen i.r.t. welbevinden en gedrag. Verdere uitwerking werkwijzen rondom MetSprongenVooruit en Bareka bij

rekenen. Ook werken we procesgericht rondom crea-vakken en hebben we talentweken rondom sport, cultuur, techniek en natuur.

School met de Bijbel

- Leerlingen worden meer eigenaar van hun leerproces door het werken met eigen doelen, een beter passend portfolio en een upgrade van de leerlingengesprekken. Het idee van leerlingen die hun eigen rapport met hun ouders bespreken wordt verkend.
- Schatgraven wordt ge-updatet en gecombineerd met ontdekkend en ontwerpend leren, Close Reading en digitaal leren.
- De kwaliteit van het vak Engels op onze school wordt verbeterd.

De Zaaier

- **Rapportage**

Een nieuwe manier van onderwijs geven vraagt ook een bezinning op de rapportage. We zijn begonnen met het proces om te komen tot een nieuw rapport. Ook nu hebben we eerst onze visie bepaald. Inmiddels is er al een eerste rapport ontworpen. We zitten nog midden in het proces van uitproberen en reflecteren. Het doel is dat dit eind dit jaar het rapport een definitieve vorm heeft.

- **Inrichting**

Een nieuw onderwijsconcept vraagt ook om een herbezinning op de ruimtes, meubilair en methodes. We zijn er al mee bezig geweest, maar onze ambitie is om dit steeds passender te maken. We gaan de ruimtes zo inrichten dat de leerlingen optimaal tot leren kunnen komen.

- **Leesonderwijs**

Als speerpunt kiezen we ervoor om het leesonderwijs op onze school de komende tijd te onderzoeken om zo te komen tot een methodiek die geschikt is voor ons unitonderwijs.

De Schakel

De highlights zijn tegelijk aandachtspunten die we meegenomen hebben als ambities voor het komende jaar. We raken tenslotte nooit uitgeleerd.

Het **SchoolProgramma** gaan we verder implementeren in en verbinden met ons onderwijsaanbod. Welke ervaringen nemen we mee naar het nieuwe jaar? En wat kunnen we zo vormgeven dat de leerlingen ook de komende jaren een positief effect ervaren?

Het **groeien naar een professionele leergemeenschap** wordt verder vormgegeven, aansluitend bij het Strategisch Beleidsplan en alvast vooruitkijkend naar het nieuwe Schoolplan. Door een talentwaarderende en progressiegericht benadering worden teamleden betrokken bij het vormgeven van de plannen én eigenaar van het vervolg.

OntwikkelingsGericht Onderwijs vraagt dagelijks om doordenking van het onderwijsaanbod. Het werken met thema's betekent telkens aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling. Wat heeft de groep en wat heeft deze leerling nodig om tot optimaal leren te komen? Waar kunnen we nog meer verbinden? Waar liggen kansen voor progressie? Dit jaar gaan we twee studiedagen gebruiken om (weer) na te denken over het 'waarom' van ons concept. *Waarom doen we de dingen zoals we ze doen, en waar kan het nog beter?*

De Fakkel

- Feedback geven op het leerproces van leerlingen.
- Versterken van het eigenaarschap van leerlingen.
- Invoering leesplan en werken aan leesmotivatie.

Ambities van het college van bestuur

- Opstellen nieuw Strategisch Beleidsplan in dialoog met lerarenteams, directies, RvT en GMR
- Samenwerking professionalisering teams Karakter, vakmensschap
- Uitbouw HB-beleid, door investering in begeleiding schoolteams
- Ontwikkelen visie op toekomstgericht onderwijs, burgerschap
- Focus op motivatie, eigenaarschap,

19. Toegankelijkheid van de instelling en het toelatingsbeleid.

De scholen van Karakter hebben een open toelatingsbeleid. Van ouders die niet tot de denominatie behoren wordt gevraagd de grondslag en de uitgangspunten van de vereniging te respecteren.

20. Internationalisering en onderzoeksbeleid.

De vereniging heeft geen internationale betrekkingen, wel is het bestuur geïnteresseerd in onderwijskundige ontwikkelingen in het buitenland en volgt die belangstellend. In het recente verleden (2017) heeft een personeelslid een wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de werkzaamheid van een door één van de scholen ontwikkelde methode. Deze studie is afgerond aan de universiteit van Maastricht onder begeleiding van prof. Dr. W. Groot.

Jaarlijks zijn er binnen de vereniging wel een aantal medewerkers die een HBO-masterstudie volgen en daarvoor diverse onderzoeken op de scholen uitvoeren. Het bestuur en de directies stimuleren personeelsleden om een dergelijke studie op te pakken.

In 2021 volgden er drie medewerkers een HBO-master pedagogiek/special needs.

21. Strategisch personeelsbeleid

21. 1 Hoe het personeelsbeleid is afgestemd op de onderwijskundige visie en de opgaven waar de scholen voor staan.

Het strategisch personeelsbeleid (zie strategische beleidsplan 2018-2022) van Karakter beschrijft dat persoonlijke competenties van leerkrachten worden afgestemd op de visie en doelen van de vereniging en de onder haar ressorterende scholen en tevens ook op de opgave waar de vereniging met haar scholen voor staat. Het bestuur en de directeuren hebben hiervoor het beleidsplan opgesteld om de ambities met het onderwijs waar te kunnen maken. Hiernaast is strategisch

personeelsbeleid een krachtige manier om leerkrachten goed tot hun recht te laten komen. We richten ons als vereniging op aller talenten en de ontwikkeling hiervan.

21.2 Op de wijze waarop het personeelsbeleid wordt geïmplementeerd, gemonitord en geëvalueerd, inclusief de wijze waarop het bestuur de dialoog over het strategisch personeelsbeleid met leraren en schoolleiders heeft ingericht.

Het personeelsbeleid maakt onderdeel uit van het schoolplan, Hierin is het personeelsbeleid op schoolniveau beschreven, als een uitvoering van het strategisch personeelsbeleid van de vereniging. Om de ontwikkeling van de teams en de individuele talenten te kunnen volgen en er op te kunnen sturen heeft het bestuur een monitor ontwikkeld. Deze is in 2020 door de directeuren met hun IB-ers en Bouwcoördinatoren ingevuld en besproken met de leerkrachten. Het bestuur heeft met deze monitor een goed zicht op de genoemde ontwikkeling en een instrument om het personeelsbeleid op dit gebied te evalueren.

21.3 NOW subsidie/ZonMw subsidie

NWO heeft tegemoetkomingsregelingen vastgelegd om te waarborgen dat aanvragers, die door verschillende externe oorzaken (zoals zwangerschap, kindverlof, zorgverlof, ziekte of bepaalde overmachtssituaties) hinder ondervinden bij het indienen van een aanvraag of het doorlopen van de beoordelingsprocedure, ook gelijke kans maken op een subsidie van NWO. Het college van bestuur heeft geen subsidie bij NOW aangevraagd.

ZonMw is de Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie. ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren. Het college van bestuur heeft geen subsidieaanvraag bij ZonMw neergelegd.

22. Passend onderwijs

22.1 De doelen in het kader van passend onderwijs waarvoor u de middelen vanuit de lumpsum heeft uitgegeven

De hierna volgende doelen zijn door de scholen opgenomen in het schoolondersteuningsplan en worden gefinancierd uit de lumpsum:

- Realiseren beleid t.a.v. ondersteuning;
- Opstellen van het Schoolondersteuningsprofiel;
- Het zorgdragen voor een veilige omgeving;
- Het zicht op de ontwikkeling van leerlingen;
- Het realiseren van opbrengst- en handelingsgericht werken;
- Het afstemmen van methoden en aanpakken;
- Het opleiden en onderhouden van handelingsbekwame en competentie medewerkers;
- Het zorgen voor een zorgvuldige overdracht van leerlingen;
- Het organiseren van betrokkenheid ouders en leerlingen;
- Het hebben van een effectief ondersteuningsteam.

22.2 De doelen in het kader van passend onderwijs waarvoor Karakter de middelen vanuit het samenwerkingsverband heeft uitgegeven

- Effectieve ondersteuning door middel van arrangementen;

- Ambitieuze onderwijsarrangementen, ondersteund door Preventieve Ambulante begeleiding;
- Expliciete interne ondersteuningsstructuur, met name de bekostiging van een deel van de IB uren;
- Een effectief ondersteuningsteam, bestaande uit onderwijsassistenten en lerarenondersteuners;
- Het opzetten van een onderwijs-behandelgroep (start 2020).

Hoe Karakter, in samenwerking met stakeholders, tot die doelen is gekomen

- Het samenwerkingsverband heeft in het kader van de verbreding van de dekkendheid van het netwerk een onderzoek laten uitvoeren. De scholen van de vereniging zijn in dit onderzoek betrokken geweest. Karakter heeft de handschoen opgepakt door de mogelijkheid te creëren een onderwijs-behandelgroep te starten.
- De scholen zijn binnen het samenwerkingsverband georganiseerd via directie overleggen en IB-netwerken. Binnen deze overleggen worden voorstellen gedaan die door het samenwerkingsverband veelal overgenomen worden.
- De Ondersteuningsplanraad. (OPR), waarin naast leraren ook ouders vertegenwoordigd zijn, maken ook gebruik van hun advies- en instemmingsrecht om voorstellen te doen aan het samenwerkingsverband.
- Met de gemeenten (lees jeugdzorg) is er regelmatig overleg om jeugdzorg en onderwijs op elkaar af te stemmen. Dit overleg vindt plaats in het Regionale Educatieve Agenda (REA). Dit overleg heeft geleid tot de paragraaf 'passende verbinding' in het ondersteuningsplan.
- Jaarlijks is er tussen de (school)besturen en de gemeenten (ambtenaren en wethouders) een informele bijeenkomst georganiseerd, waarin een jeugdzorgthema in relatie tot het onderwijs wordt besproken. Dit heeft de naam 'Posthuijsoverleg' gekregen. Het Posthuijs te Leerdam is de locatie waarin deze ontmoeting plaatsvindt.

23. Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur

23.1 De gehanteerde uitgangspunten voor het verdelen van de middelen over de onder het schoolbestuur ressorterende scholen

- In principe is het leerlingenaantal (teldatum t-1) het belangrijkste uitgangspunt voor de verdeling van de middelen.
- Op basis van projectaanvragen of bijzondere omstandigheden kan een school extra ondersteuning vanuit het bestuur ontvangen. Als voorbeeld: één van de scholen heeft in 2020 naar aanleiding van het inspectiebezoek en een directiewisseling een aantal herstelopdrachten gekregen. Deze school heeft extra middelen gekregen om externe hulp in te roepen (coaching en begeleiding). De Inspectie voor Onderwijs heeft de school daarna met een voldoende beoordeeld.

23.2 Hoe de besluitvorming over de allocatie van middelen binnen het schoolbestuur heeft plaatsgevonden. Daarbij aangeven welke middelen aan de scholen verstrekt zijn, welke middelen bovenschools op het niveau van het bestuur worden ingezet (denk aan inkoop, IT, administratie, communicatie of professionalisering) en wat de kosten van het bestuurlijk apparaat zijn.

- Eén van de kritische succesfactoren voor de fusie was een zo laag mogelijke overhead en besparing van kosten door de samenvoeging.
- De keuze voor één AK leverde al direct een besparing op van 50K. Gezamenlijke contracten voor ICT, kopieermachines, BHV, Arbo, verzekeringen, etc. worden in het directieoverleg besproken en opgepakt door het bestuur.
- Het bestuur is transparant in het nemen van besluiten richting alle stakeholders (Directieoverleg, GMR en raad van toezicht).
- Er is in de begroting een aparte kostenplaats 'bestuur'. De kosten die het bestuur begroot, worden doorbelast naar de scholen door middel van een bedrag per leerling.

24. Werkdrukmiddelen

24.1 Welk proces is gevolgd om te komen tot een beslissing over de besteding van de werkdrukmiddelen

- De directeuren hebben een berekening gekregen van de te besteden middelen.
- Met dit bedrag zijn een aantal directeuren een open gesprek aangegaan met het team. In deze gevallen heeft de inzet van de werkdrukmiddelen geleid tot lesvrije dagdelen en zijn de middelen ingezet voor vervanging. Vervolgens zijn deze voorstellen geaccordeerd door de MR-en van de betreffen de scholen.
- Een aantal directeuren hebben er voor gekozen om concrete maatregelen voor te stellen, namelijk de inzet van een ICT-er, vakleerkrachten bewegingsonderwijs en vakleerkrachten muziek. Vervolgens zijn deze voorstellen geaccordeerd door de MR-en van de betreffen de scholen.

24.2 zijn er ook niet-financiële maatregelen genomen om werkdruk te verminderen? En zo ja, welke maatregelen zijn dit?

- Per school is dit verschillend aangepakt. De meeste directeuren hebben gebruik gemaakt van de handreiking van de PO-raad. Er zijn afspraken gemaakt over de (groeps-) administratie, de organisatie van de hulpplannen, en de verantwoording.
- In 2021 worden er plannen ontwikkeld om de vitaliteit van de werknemers te bevorderen.

24.3 Waar zijn de werkdrukmiddelen voor ingezet? (Een opgave van bestedingen in gehele euro's middels categorieën: personeel, materieel, Professionalisering en overig, eventueel aangevuld met een toelichting.)

Verantwoording werkdrukmiddelen Karakter

Besteding Werkdrukmiddelen	01-01-2021 t/m 31-12-2021
Personeel	€ 283.721
Materieel	
Professionalisering	
Overig	€ 10.500,--

De werkdruk middelen zijn in 2021 besteed aan de verlichting van de taken van leerkrachten. Per school zijn de middelen ingezet na overleg et het team. In grote lijnen zijn er beleidskeuzes gemaakt.

Lijn 1 is inzetten op vakleerkrachten bewegingsonderwijs en faciliterende ondersteuning in administratie en evenementen (schoolreis, sportdagen etc.). Lijn 2 bestaat uit het vrij roosteren van dagdelen voor leraren, zodat op die momenten de administratie bijgewerkt kan worden. Voor beide keuzen is instemming verleend door de MR en de PMR.

25. Onderwijsachterstanden

De onderwijsachterstandsmiddelen zijn ingezet voor taalontwikkeling in de onderbouw. Er is een prent-o-theek opgezet, aan alle ouders die hun kind op kwamen geven is een prentenboek met handleiding voor taal-leesspelletjes uitgereikt, en er is extra assistentie ingezet op taalontwikkeling. Daarnaast zijn er voorleesmorgens gepland; deze konden wegens de coronamaatregelen niet doorgaan.

AVG

Binnen de vereniging is er een IBP-beleid volgens de wet- en regelgeving vastgesteld. Er is externe functionaris voor gegevensbescherming voor de vereniging aangesteld. Mevrouw De Bondt is telefonisch bereikbaar op nummer 0184-499 025 of via onderstaand e-mailadres; a.debondt@goc-consultants.nl. Mevrouw De Bondt zou in het voorjaar van 2021 een audit uitvoeren. Helaas is het vanwege de pandemie niet mogelijk geweest om de audit uit te voeren. De audit is verplaatst naar 2022. Op alle scholen is een privacyreglement opgesteld, is voor elke leerling toestemming gevraagd voor het gebruik van beeldmateriaal, is er een protocol voor datalekken en een draaiboek voor de bewustwording van leerkrachten in verband met privacy.

26. Toekomstparagraaf

26.1 Onderwijskundige ontwikkelingen

Karakter zet in op de onderwijskundige samenwerking tussen de scholen op het gebied van Hoogbegaafdheid, Samen Opleiden en Rekenen/Wiskunde. Hiervoor zijn expertgroepen ingericht die werken aan leerlijnen en aanbod voor de kinderen van de zes scholen. Voor wat betreft Samen Opleiden is één van de directeuren gefaciliteerd om dit project op te zetten in samenwerking met de Christelijke Hogeschool De Driestar.

26.2 Personeelsbeleid

Een primaire taak van het bestuur is om er voor te zorgen dat er voor iedere groep een bevoegde leraar staat. Karakter heeft gelukkig nog geen lerarentekort, op het aantal vervangers na. Karakter wil ook voor de toekomst garanderen dat er voldoende leraren verbonden zijn aan de scholen en wil dit doel bereiken door:

- Leraren vasthouden door goed werkgeverschap.
- Zelf mensen opleiden binnen de vereniging.
- De vervangingspool prioriteit geven en aantrekkelijk maken voor leraren.
- Het onderwijs aantrekkelijk houden, door te werken aan uitdagend geïnspireerd onderwijs, onderwijsconcepten beproeven en realiseren.

26.3 Kwaliteitsbeleid

Karakter streeft naar goed, adaptief en uitdagend onderwijs. Hiervoor zijn in het SPB doelen opgesteld die cyclisch geëvalueerd worden. Hiervoor heeft Karakter in 2019 het document 'kwaliteitsbeleid' opgesteld. Dit beleid wordt de komende jaren geïmplementeerd en uitgevoerd volgens planning.

26.4 Verduurzaming

Het bestuur streeft in overleg met de gemeente naar verduurzaming van de gebouwen. Het doel is de scholen in 2030 energieneutraal te hebben, in het kader van maatschappelijk ondernemen. In het IHP wordt in overleg met de gemeente dit doel verder uitgewerkt. Karakter zal hier ook voor een deel de financiële verantwoordelijkheid dragen. Immers betekent verduurzaming ook een verlaging van de exploitatielasten. Om dit beleid te realiseren is er in 2020 een extra bedrag van 400 K gedoteerd aan de voorziening huisvesting.

26.5 Covid 19

Medio februari 2020 is Covid/19 in heel Europa (waaronder ook Nederland) doorgedrongen. Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het Kabinet maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven. Vanaf de kerstvakantie tot de voorjaarsvakantie zijn de scholen gesloten geweest. Na de zomervakantie was het redelijk rustig, de scholen hanteerden hygiëne maatregelen, schoolroutes en werden de ouders zoveel mogelijk buiten de school gehouden. In november 2020 liepen de besmettingscijfers weer enorm op en werd het besluit genomen om vlak voor de kerstvakantie de scholen weer te sluiten. Op 8 februari 2021 mochten de kinderen onder strenge voorwaarden weer naar school. De kerstvakantie van 2021 is met een week verlengd, zodat die in totaal drie weken geduurd heeft. Het hele jaar door zijn er kinderen en leerkrachten ziek thuis geweest, of vanwege een huisgenoot in quarantaine. Dit heeft geleid tot veel vervangen, thuisonderwijs opzetten, hybride lesgeven en overeind blijven als schoolorganisatie. Door de inspanning van velen is dat gelukt.

Covid/19 heeft de volgende consequenties gehad voor Karakter:

- a. Hoger ziekteverzuim en langdurige herstelperiodes voor personeelsleden die getroffen zijn door Covid/19
- b. Hoger mantelzorgverzuim, een aantal werknemers heeft de zorg voor een kwetsbaar familielid, waar zorg voor gedragen wordt.
- c. Stijging ICT kosten. Doordat er veel laptops thuis en op school gebruikt worden is er relatief gezien meer schade opgetreden aan de apparatuur, die daardoor vervangen diende te worden.

Naast de bovenstaande organisatorische gevolgen heeft dit direct dan wel indirect ook financiële gevolgen c.q. onzekerheden voor Karakter. Voor het boekjaar 2021 zijn er gevolgen van toepassing.

- a. Beschikbaar stellen van een laptop voor alle werknemers van Karakter (voortzetting beleid 2020)
- b. Inzet extra personeel om achterstanden weg te werken

c. Groepsgrootte verkleining 2020-2021/2021-2022/2022-2023.

Vanaf het boekjaar 2020 kunnen de volgende financiële gevolgen van toepassing zijn voor Karakter, voor zover wij kunnen overzien op het moment van het opmaken van de jaarrekening:

- a. ontwikkeling lasten, laptops personeel en extra inzet OA.
- b. ontwikkeling liquiditeit, uitstel investeringen, daardoor toename liquiditeit

De uitbraak van het COVID-19 virus heeft enige invloed gehad op de cijfers over het boekjaar 2021. Het bestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het bestuur acht een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten derhalve niet onmogelijk. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van Karakter.

26.6 NPO-gelden

Bestuursniveau

Er zijn geen NPO-middelen (binnen het totale bestuur) uitgeven aan de inhuur van personeel niet in loondienst.

Er zijn geen middelen bovenschools ingezet.

BRIN-niveau

Er heeft op alle scholen een schoolscan plaatsgevonden.

In aanloop naar de besluitvorming over het schoolprogramma is er gesproken met de ouders en leraren.

De MR heeft in gestemd met het voorstel van de besteding van de NPO-middelen.

Hieronder het schema van de

Welke middelen zijn op schoolniveau ingezet voor welke soort interventie?	07KI	03ST	04QG	04TC	06LJ	07CT

Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij de spijkeren						
Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren		16.361		12.436	5.717	
Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen					1.149	
Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen	5.423					
(Extra) inzet van personeel en ondersteuning	6.823	54.696	35.326	150	15.245	31.246
Faciliteiten en randvoorwaarden: Activiteiten die randvoorwaardelijk/ ondersteunend zijn voor interventies (A-E), ouderbetrokkenheid en digitale technologie	689		8.749	904	15.044	271
Overig: uitsluitend bedoeld voor dotaties aan voorzieningen voor transitievergoedingen, de voorziening verrekening uitkeringskosten en/of dotatie aan een bestemmingsreserve NPO						

Toelichting bestuur

De totstandkoming van de schoolprogramma's, c

Alle scholen hebben de checklist ingevuld en voorgelegd aan het bestuur. Veruit de meeste interventies betreffen het inzetten van extra personeel, verkleinen van de groepen en een deel aan extra faciliteiten. De volgende interventies uit de menukaart zijn gekozen:

- Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen.
- Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen.
- (Extra) inzet van personeel en ondersteuning.
- Faciliteiten en randvoorwaarden: Activiteiten die randvoorwaardelijk/ ondersteunend zijn voor interventies (A-E), ouderbetrokkenheid en digitale technologie

Per school is na de school een plan gemaakt. Dit plan is besproken met het team, de MR en het bestuur. Op deze wijze zijn alle gremia betrokken.

Er zijn geen middelen bovenscholings ingezet?

Er zijn nog geen concrete resultaten te melden die behaald zijn met het schoolprogramma / de inzet van NPO-middelen. Het jaarverslag gaat over alleen de laatste 5 maanden van 2021, zodat het effect nog niet concreet te maken is. Het is zichtbaar dat de groepsgrootte op een aantal scholen gedaald is door de inzet van de NPO-middelen.

Inzet personeel niet in loondienst (PNIL) in het kader van NPO: geen.

Risico analyse 2022

Risico	Gevolg	Beheersmaatregelen	Toelichting	Kans
Dalend aantal leerlingen, i.c.m. werkgelegenheidsbeleid: • Demografische krimp • Passend onderwijs • concurrentiepositie	Lasten boventallig personeel Lasten leegstand lokalen	Mobiliteit stimuleren, contacten leggen en onderhouden met schoolbesturen. Alternatieven zoeken in de vorm van verhuur aan derden	Terugloop met 5 groepen Kosten per lokaal per jaar	50% 50%
Lerarentekort, krappe arbeidsmarkt	Inhuur via uitzendconstructies. Vasthouden boventallig personeel	Inzetten boventallig personeel. Aantrekken LIO stagiaires. Faciliteren zijinstromers.	De loonkosten via een uitzendconstructie liggen 30% hoger.	75%
Tekortschieten personeelsbeleid (ziekteverzuim, arbeidsconflicten, transitievergoeding, boete PF)	Onverwachte kosten	Actief voeren van personeelsbeleid, werkdrukmiddelen effectief inzetten. Proactief inzetten van gerichte steun door middel van coaching en begeleiding		25 %
Disfunctioneren leraren, leidinggevenden	Kosten begeleiding, coaching, externe inhuur, interim management	Uitvoering kwaliteitsbeleid, HRM gesprekscyclus. Groepsbezoeken, managementgesprekken	Onderwijs blijft een menselijk bedrijf, er is altijd een risico dat het tussen mensen spaak loopt.	25%
Niet goed functioneren governance	Extra juridische kosten. Inhuur externen	Training RvT, CvB, GMR en directeuren	Het niet functioneren van de governance kan de vereniging	10%

			100.00 per jaar kosten.	
Groot onderhoud gebouwen, onzekerheid of de gemeente Molenlanden gaat investeren in renovatie of vernieuwbouw	Om goede, gezonde e duurzame gebouwen te exploiteren is veel geld nodig. MJOP schat in op 2.0 milo over 20 jaar	Onderhandelen met de gemeente, inhuur expertise.	Per jaar wordt er voor groot onderhoud gedoteerd.	50%
Eigen bijdrage nieuwbouw	De scholen van Karakter zijn op leeftijd. (gemiddeld 38 jaar) Er zal de komende drie jaren nieuwbouw gepleegd worden. Het bestuur zal gevraagd worden voor de extra faciliteiten geld in te brengen.	Onderhandelen met de gemeente, inhuur expertise		50%
Onzekere bekostiging SWV Driegang en Rijk	Per jaar wordt de begroting van het SWV gemaakt. De politieke besluitvorming over de toekomst van de SWV-en geeft aanleiding tot onzekerheid.	Volgen politieke besluitvorming. Lobbywerk verrichten bij de politiek en het SWV.		20%
AVG; datalekken	Boete	Elk datalek z.s.m. melden: openheid	Per jaar 4% van de omzet.	10%
Negatieve rente	Lagere financiële baten en wellicht bij betalen.	Regelmatig overleg met bank, schatkistbankieren		50%

FINANCIEEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2021 in vergelijking met 31 december 2020. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2021	31-12-2020	Passiva	31-12-2021	31-12-2020
Immateriële vaste activa	€ -	€ -	Eigen vermogen	€ 4.830.456	€ 3.676.874
Materiële vaste activa	€ 1.736.771	€ 1.920.569	Voorzieningen	€ 1.949.317	€ 1.731.020
Vorraden	€ -	€ -	Kortlopende schulden	€ 779.423	€ 733.173
Vorderingen	€ 427.622	€ 415.822			
Liquide middelen	€ 5.394.802	€ 3.804.676			
Totaal activa	€ 7.559.195	€ 6.141.067		€ 7.559.195	€ 6.141.067

- Toelichting op de fluctuatie activa zijde van de balans:

Investerings- en financieringsbeleid

De vereniging heeft als uitgangspunt dat de investeringen waarvoor geen bijdragen van derden worden ontvangen, zoveel mogelijk met eigen middelen worden gefinancierd. Gezien de liquide positie van de vereniging is er ook geen reden voor het aantrekken van vreemd vermogen. De investeringen van 2021 zijn dan ook met eigen middelen gefinancierd.

In de meerjarenbalans is een prognose voor de ontwikkeling van de liquide middelen opgenomen. Hierbij is rekening gehouden met de voor de komende jaren geplande investeringen. Hieruit blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren van voldoende omvang blijft om alle verplichtingen te voldoen en de investeringen te kunnen betalen.

Materiële vaste activa (183.798)

In 2021 is er in totaal circa € 10.000 in meubilair, circa € 67.000 in ICT en circa € 21.000 in leermiddelen geïnvesteerd. De totale afschrijvingskosten zijn € 290.589. De investeringen zijn lager dan de afschrijvingen waardoor de waarde van de totale materiële vaste activa daalt. Tevens is de MVA-lijst opgeschoond. Meubilair is op twee scholen afgeschreven (De Zaaier, SmdB).

Vorderingen 11.799

De vorderingen zijn gestegen door een hogere vordering op OCenW en de gemeente. De vordering op de gemeente bestaat uit huisvestingskosten voor de School met de Bijbel. De gemeente heeft hiervoor een bedrag beschikbaar gesteld, maar gaat eerst in overleg voor nieuwbouw. Bij de nieuwbouw wordt deze vordering verrekend.

Liquide middelen 1.590.126

De liquide middelen zijn in 2021 toegenomen. Het verloop van de liquide middelen en de posten die daar invloed op uitgeoefend hebben zijn zichtbaar gemaakt in het kasstroomoverzicht.

- Toelichting op de fluctuatie passiva zijde van de balans:

Eigen vermogen	1.153.581

Het positieve exploitatieresultaat is ten gunste gebracht op de algemene reserve. Voor huisvesting wordt een post 'bestemmingsreserve groot onderhoud' gevormd. Naast de algemene reserve bestaat het eigen vermogen uit bestemmingsreserve publiek en privaat en private bestemmingsfondsen.

Voorzieningen	218.296

De voorzieningen bestaan uit een personele voorziening, voor duurzame inzetbaarheid van de medewerkers en jubilea, en een voorziening voor groot onderhoud. De gemeente verwacht voor de investering voor een energieneutraal schoolgebouw ook een eigen bijdrage van het bestuur aangezien de investeringen ook van invloed zijn op de exploitatiekosten.

Kortlopende schulden	46.251

De voorzieningen bestaan uit een personele voorziening, voor duurzame inzetbaarheid van de medewerkers en jubilea, en een voorziening voor groot onderhoud. De gemeente verwacht voor de investering voor een energieneutraal schoolgebouw ook een eigen bijdrage van de vereniging aangezien de investeringen ook van invloed zijn op de exploitatiekosten.

Treasuryverslag

De vereniging heeft een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De vereniging heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd, conform de Regeling Beleggen lenen en derivaten OCW 2016. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen/maand- en kwartaaldeposito.

De tegoeden op deze rekening zijn direct opeisbaar.

De vereniging heeft een treasurystatuut vastgesteld. Dit statuut voldoet aan de aan de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' (gewijzigd d.d. 19 december 2018). In 2021 is conform het statuut gehandeld. De bankrekeningen van de vereniging zijn ondergebracht bij de Rabobank. Deze bank voldoet aan de criteria zoals opgenomen in het statuut van de regeling.

Analyse resultaat

De begroting van 2021 laat een negatief resultaat zien van € 103.735. Uiteindelijk is over boekjaar 2021 een positief resultaat gerealiseerd van € 1.153.581: een verschil van € 1.257.315 met de begroting. Het negatief resultaat over boekjaar 2020 bedroeg € -74.792.

Analyse realisatie 2021 versus realisatie 2020 en realisatie 2021 versus begroting 2021

Onderstaand is de staat van baten en lasten van het kalenderjaar 2021 opgenomen. De gerealiseerde staat van baten en lasten zijn vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2021 en de gerealiseerde baten en lasten van het kalenderjaar 2020.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Vershil	Realisatie 2020	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	8.733.564	7.964.732	768.832	8.303.618	429.945
Overige overheidsbijdragen	51.760	28.150	23.610	35.615	16.145
Overige baten	677.540	96.840	580.700	139.258	538.281
Totaal baten	9.462.863	8.089.722	1.373.141	8.478.492	984.371
Lasten					
Personele lasten	6.795.088	6.654.167	(140.922)	6.449.286	(345.802)
Afschrijvingen	287.533	289.544	2.011	290.589	3.056
Huisvestingslasten	494.267	519.245	24.978	1.019.260	524.993
Overige lasten	710.216	730.501	20.285	794.149	83.933
Totaal lasten	8.287.104	8.193.456	(93.648)	8.553.284	266.180
Saldo baten en lasten	1.175.759	(103.735)	1.279.493	(74.792)	1.250.551
Financiële baten en lasten					
Financiële lasten	22.178	-	(22.178)	-	(22.178)
Totaal financiële baten en lasten	(22.178)	-	(22.178)	-	(22.178)
Totaal resultaat	1.153.581	(103.735)	1.257.315	(74.792)	1.228.373

- Toelichting fluctuatie realisatie 2021 versus realisatie 2020

Het resultaat is ten opzichte van 2020 gestegen met € 1.228.373.

De belangrijkste oorzaken van deze stijging worden hieronder toegelicht.

Rijksbijdragen OCW 429.945

De rijksbijdragen zijn toegenomen door het Nationaal Onderwijsprogramma, waarvan niet alle middelen in 2021 konden worden uitgegeven, met name door het leraarentekort. De baten van het Samenwerkingsverband zijn ook gestegen. Er worden ook extra middelen beschikbaar gesteld voor SBO-zwaar die worden ingezet voor de onderwijsbehandelgroep op de School met de Bijbel.

Overheidsbijdragen en subs. overige overheden 16.145

De gemeente Molenlanden heeft de onderwijsgeldten aangepast ten opzichte van 2020.

Overige baten 538.281

De overige baten bestaan onder andere uit detachering personeel en opbrengst huur en medegebruik. De baten worden in bepaalde mate constant geacht. Er worden leerkachten gedetacheerd aan een ander schoolbestuur en twee veldopleiders aan een HBO-instelling. Tevens is er 2021 de subsidie éxtra handen in de klas aangevraagd en genonoreerd.

Personele lasten 345.802

In 2021 zijn de personeelslasten gestegen door formatieve uitbreiding in het kader van de NPO-middelen en de subsidie éxtra handen in de klas.

Afschrijvingen (3.056)

De afschrijvingen zijn licht gestegen door de aanschaf van nieuw meubilair voor de EH. Het oude meubilair was al twee jaar afgeschreven..

Huisvestingslasten (524.993)

Het verschil in huisvestingslasten valt te verklaren uit de extra dotatie in 2020 van 500K. In 2021 is de reguliere dotatie van 210K geboekt naar de voorziening.

Overige lasten (83.933)

De overige lasten zijn ten opzichte van 2019 gestegen. De administratiekosten, de kosten voor leermiddelen en verbruiksmaterialen zijn gestegen. De kosten voor de ICT zijn ook gestegen door de ter beschikking stelling van laptops voor leerlingen in verband met het thuisonderwijs in 2021.

Financiële baten -

Vanwege de daling in het rentepercentage zijn er geen financiële baten.

Financiële lasten 22.178

Negatieve rente 2021

- Toelichting afwijkingen realisatie 2021 versus begroting 2021

Het gerealiseerde resultaat 2021 wijkt met € 1.257.315 af van het begrootte resultaat 2021.

De belangrijkste oorzaken van deze afwijking worden hieronder toegelicht.

Rijksbijdragen OCW 768.832

De volgende punten zijn het verschil met resultaat en begroting: NPO middelen, lerarentekort. Subsidie extra handen in de klas extra middelen samenwerkingsverband.

Overige baten 580.700

Verkoop woonhuis € 491.476

FINANCIËLE KENGETALLEN

In onderstaande tabel zijn meerdere kengetallen opgenomen. Als er een signaleringswaarde is vastgesteld door de onderwijsinspectie dan staat deze vermeld. Indien bepaalde kengetallen erg afwijken ten opzichte van de signaleringswaarde, kan dit aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico door de onderwijsinspectie. Een signaleringswaarde is echter geen norm voor de onderwijsinspectie.

Kengetal	2021	2020	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,07	0,13	geen
Liquiditeit (current ratio)	7,47	5,76	geen
Liquiditeit (quick ratio)	7,47	5,76	kleiner dan 1,00
Rentabiliteit	0,12	-0,01	afhankelijk van fin. positie
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,90	0,88	kleiner dan 0,30
Solvabiliteit (excl. Voorzieningen)	0,64	0,60	geen
Weerstandsvermogen	0,51	0,43	kleiner dan 0,05
Kapitalisatiefactor	0,72	0,63	geen
Ratio normatief publiek eigen vermogen	1,55	1,15	groter dan 1,00

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten en de lasten (inclusief financiële lasten).

- **Definitie:** Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie:** De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, kortlopende effecten, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding aan tussen het resultaat en de totale baten.

- **Definitie:** Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie inclusief voorzieningen:** Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

- **Definitie exclusief voorzieningen:** Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

- **Definitie inclusief materiële vaste activa:** Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten)

- **Definitie exclusief materiële vaste activa:** Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is; dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

- **Definitie:** De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

A1. Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de vereniging. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van de vereniging.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van doorcentralisatie van de huisvesting.

	Werkelijk		Prognose		
	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal leerlingen 1 oktober	1.192	1.170	1.153	1.152	1.069
Personele bezetting in FTE per 31 december					
Bestuur / Management	5,00	4,43	4,69	4,43	4,43
Personeel primair proces	62,45	65,65	69,50	68,46	63,76
Ondersteunend personeel	23,40	30,75	29,85	28,55	28,32
Totaal personele bezetting	90,85	100,83	104,04	101,44	96,51
Aantal leerlingen / Totaal personeel	12,95	11,60	11,08	11,35	11,08
Aantal leerlingen / Onderwijs. personeel	19,10	17,82	16,58	16,83	16,78
Onderscheiden naar onderwijssoort					
Basisonderwijs	90,85	100,83	104,04	101,44	96,51

- Toelichting op de Kengetallen

Het ongewogen leerlingenaantal is de belangrijkste grondslag voor de bekostiging. Ontwikkelingen hierin hebben een directe invloed op het resultaat, zij het met een jaar vertraging als gevolg van de t-1 systematiek. De komende jaren wordt er een daling ingezet. De inzet van leerkrachten neemt daardoor af.

A2. Staat van baten en lasten

	Werkelijk		Prognose		
	2020	2021	2022	2023	2024
Baten					
Rijksbijdragen	€ 8.303.618	€ 8.733.564	€ 8.762.458	€ 7.990.923	€ 7.649.021
Overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 35.615	€ 51.760	€ 33.473	€ 30.000	€ 30.000
Overige baten	€ 139.258	€ 677.540	€ 115.500	€ 100.000	€ 100.000
Totaal baten	€ 8.478.492	€ 9.462.863	€ 8.911.431	€ 8.120.923	€ 7.779.021
Lasten					
Personeelslasten	€ 6.449.286	€ 6.795.088	€ 7.308.773	€ 6.931.254	€ 6.709.517
Afschrijvingen	€ 290.589	€ 287.533	€ 299.026	€ 293.934	€ 290.619
Huisvestingslasten	€ 1.019.260	€ 494.267	€ 539.600	€ 500.000	€ 500.000
Overige lasten	€ 794.149	€ 710.216	€ 832.873	€ 650.000	€ 600.000
Totaal lasten	€ 8.553.284	€ 8.287.104	€ 8.980.272	€ 8.375.188	€ 8.100.136
Saldo baten en lasten	€ (74.792)	€ 1.175.759	€ (68.841)	€ (254.265)	€ (321.115)
Financiële lasten	€ -	€ 22.178			
Saldo financiële baten en lasten	€ -	€ (22.178)	€ -	€ -	€ -
Totaal Resultaat	€ (74.792)	€ 1.153.581	€ (68.841)	€ (254.265)	€ (321.115)

- Toelichting op de staat van baten en lasten

De rijksbijdrage OCenW is berekend op basis van de geprognoseerde leerlingenaantal tegen het tarief van najaar 2020. Vanwege de daling van het leerlingenaantal vermindert de rijksbijdrage OCenW. De vereniging ontvangt financiering voor het vormgeven van haar zorgbeleid. Hiertoe ontvangt zij vaste inkomsten vanuit het samenwerkingsverband en extra middelen vanwege arrangementen. Er wordt tot en met 2021 vanuit gegaan dat er een jaarlijkse tegemoetkoming van de gemeente wordt ontvangen. De overige baten bestaan onder meer uit ouderbijdragen, detachering personeel, overblijfgelden, opbrengst huur en medegebruik. Deze baten worden in bepaalde mate constant geacht. Er worden leerkrachten detachéerd vanuit de vereniging. Een vakleerkracht gym aan een ander schoolbestuur en twee veldopleiders aan een HBO-instelling. Aan de hand van de begrote personeelsbezetting zijn de loonkosten berekend. Hierbij is rekening gehouden met de jaarlijkse periodieke verhoging voor het personeel dat zich nog niet in de maximale trede van het de betreffende schaal bevindt. Voor het bepalen van de opslag werkgeverslasten (inclusief vakantie- en eindejaarsuitkering) is gebruik gemaakt van de gerealiseerde percentages over het derde kwartaal van boekjaar 2021. Hierbij is rekening gehouden met actuele informatie. Incidentele factoren zijn eruit gefilterd. In 2023 wordt het verschil in baten verstrekt door het wegvallen van de NPO subsidie en de daling van het leerlingenaantal. Om het verschil geleidelijk te laten verlopen wordt het negatieve resultaat aangevuld uit de reserve personeel. In 2022 wordt de nieuwe bekostigingssystematiek ingevoerd, voor Karakter heeft dit een licht positief effect. De teldatum wordt 1 februari en de GGL wordt niet meer meegenomen in de bekostiging. De overige personele lasten en materiële kosten zijn geactualiseerd en beoordeeld op noodzakelijkheid. De budgetten zijn realistisch ingeschat en sluiten aan op de beschikbare informatie. Jaarlijks wordt er door de grotere scholen binnen de vereniging € 50.000 gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening. Voor de kleinere scholen binnen de vereniging zal dit gemiddeld € 15.000 per jaar zijn. Dit lijkt voldoende om de onderhoudskosten van het onderhoudsplan te kunnen dragen.

A2. Balans in meerjarig perspectief

	Werkelijk		Prognose			
	2020	2021	2022	2023	2024	
Activa						
Materiële vaste activa	€ 1.920.569	€ 1.736.771	€ 1.749.890	€ 2.155.956	€ 2.615.337	
Totaal vaste activa	€ 1.920.569	€ 1.736.771	€ 1.749.890	€ 2.155.956	€ 2.615.337	
Vorderingen	€ 415.823	€ 427.622	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	
Liquide middelen	€ 3.804.676	€ 5.394.802	€ 6.048.020	€ 5.787.689	€ 5.407.193	
Totaal vlottende activa	€ 4.220.499	€ 5.822.424	€ 6.108.020	€ 5.847.689	€ 5.467.193	
Totaal Activa	€ 6.141.068	€ 7.559.195	€ 7.857.910	€ 8.003.645	€ 8.082.530	
Passiva						
Algemene reserve	€ 2.158.664	€ 2.682.303	€ 2.748.907	€ 2.494.642	€ 2.173.527	
Bestemmingsreserves	€ 1.469.815	€ 2.099.757	€ 1.961.291	€ 1.961.291	€ 1.961.291	
Overige reserves en fondsen	€ 48.395	€ 48.395	€ 48.395	€ 48.395	€ 48.395	
Totaal eigen vermogen	€ 3.676.874	€ 4.830.456	€ 4.758.593	€ 4.504.328	€ 4.183.213	
Voorzieningen	€ 1.731.020	€ 1.949.317	€ 2.349.317	€ 2.749.317	€ 3.149.317	
Kortlopende schulden	€ 733.172	€ 779.423	€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000	
Totaal passiva	€ 6.141.067	€ 7.559.195	€ 7.857.910	€ 8.003.645	€ 8.082.530	

- Toelichting op de balans

Begin 2021 heeft de gemeenteraad van de gemeente Molenland het Intern Huisvestingsplan vastgesteld, waarin beschreven staat dat de scholen uit Goudriaan en Bleskensgraaf in aanmerking komen voor nieuwbouw. Voor de overige vier gebouwen geldt dat de periode tot 2025 benut wordt om een keuze te maken tussen renovatie of nieuwbouw. Een deel van de voorziening zal beschikbaar worden gesteld voor de kosten voor renovatie en nieuwbouw waar het gaat om een eigen bijdragen voor de verduurzaming van de gebouwen. Hierdoor neemt de voorziening af. De vorderingen dalen ook aangezien de vordering op de gemeente voor de uitbreiding van de School met de Bijbel wordt voldaan bij de nieuwbouw. De materiële vaste activa zal toenemen door de vernieuwing van de inventaris naar mate duidelijk is of de gemeente kiest voor nieuwbouw of renovatie. De verkoop van het woonhuis veroorzaakt een groei van het private vermogen tot 1.1 miljoen. De dotatie huisvesting blijft gehandhaafd op 210K, gezien het meerjarig onderhoud zijn er op termijn meer middelen nodig, dit is afhankelijk van de daadwerkelijk uitvoering van het onderhoud in relatie tot nieuwbouw. Voor het opvangen van dit risico wordt een bestemmingsreserve huisvesting gevormd. De hoogte van deze reserve wordt bepaald door het meerjarig onderhoudsplan. De kortlopende schulden blijven gehandhaafd op het niveau van 31 december 2020. De behaalde resultaten worden toegevoegd aan de algemene reserve. De liquide middelen worden beïnvloed door bovengenoemde uitgangspunten. In 2022 wordt de vordering op het ministerie van OC&W afgeboekt. Voor Karakter betekent dit dat ca 320 K moet worden afgeboekt. Het bestuur participeert wel in een groep schoolbesturen die bezwaar aantekenen tegen deze boekhoudkundige maatregel.

Financiële positie

Kengetallen	Werkelijk		Prognose		
	2020	2021	2022	2023	2024
Liquiditeit (quick ratio)	5,76	7,47	8,14	7,80	7,29
Rentabiliteit	-0,01	0,12	-0,01	-0,03	-0,04
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,88	0,90	0,90	0,91	0,91
Weerstandvermogen	0,43	0,51	0,53	0,55	0,54
Normatief publiek eigen vermogen	1,15	1,55			

- Toelichting op de financiële positie

De financiële positie van Karakter is gezond. De kengetallen geven geen aanleiding tot zorgen. Het normatief publiek eigen vermogen is te hoog. Gezien de te verwachten tekorten in 2023 en 2024 zal dit kengetal op de gewenste waarde van 1.0 komen.

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het belangrijkste element van het interne risicobeheersings- en controlesysteem is de planning & control cyclus. Deze bestaat uit de meerjarenbegroting en het meerjaren formatieplan gebaseerd op de strategische plannen. Op basis van deze documenten kan worden vastgesteld of het beleid van de komende jaren leidt tot een gezonde financiële situatie. Vervolgens worden budgetten uitgegeven aan de directie. Bewaking van deze budgetten geschiedt middels de periodieke tussentijdse rapportage. Middels deze rapportage kan worden bewaakt of de budgetten worden gevolgd en of er eventuele onvoorziene mee- of tegenvallers zijn. Op basis van deze signalen kan er worden bijgestuurd door het management. Aan het eind van het jaar wordt een jaarverslag opgesteld bestaande uit het inhoudelijke bestuursverslag en de financiële jaarrekening.

B2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Het belangrijkste risico betreft de krimp in het leerlingenaantal. In de meerjarenbegroting is uitgegaan van een lichte daling in het leerlingenaantal. Mocht de daling groter zijn dan voorzien, zullen er maatregelen genomen moeten worden om kosten te besparen. Een deel van de kosten is echter constant en kan niet zonder meer worden aangepast. De scholen die deel uit maken van onze vereniging proberen een zo aantrekkelijk mogelijke school te zijn met een duidelijke Christelijke identiteit. Een ander belangrijk risico is het handhaven van de formatie in de kwantiteit, maar zeker ook in kwaliteit. Het lerarentekort zorgt ervoor dat het opvullen van formatieruimte met de juiste medewerker een uitdaging is die onze vereniging zeker aangaat. Door het onderhouden van warme contacten met opleidingsinstituten en het openstellen van stageplaatsen, proberen we een band op te bouwen met aspirant collega's. Door het grote aantal parttimers bestaat het risico op versnippering van banen. De organisatie van het onderwijsproces kan hierdoor bemoeilijkt worden. Bij een medewerker met een kleine aanstelling zal het privé c.q. gezinsleven een grotere rol spelen. Voor het bepalen van de risico's op andere gebieden dan hierboven beschreven heeft het bestuur en Raad van Toezicht een risicoanalyse opgesteld. De risico's zijn gekwantificeerd en in totaal worden ingeschat op € 1.168.000,-. Het toereikende eigen vermogen wordt als weerstandvermogen aangehouden.

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan

Jaarverslag Raad van Toezicht Karakter 2021

Inleiding

De Raad van Toezicht (RvT) gebruikt een toezichtkader en de code Goed Bestuur van de PO Raad, als leidraad voor haar toezichthoudende taak. De RvT richt zich bij haar toezicht op verschillende aspecten van de vereniging. Er wordt in ieder geval aandacht besteed aan de volgende onderdelen:

- Kwaliteit van het onderwijs
- Rechtmatig en integer bestuur en beheer van de organisatie
- Rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen
- Naleving van de code Goed Bestuur
- Identiteit
- Realisatie strategische doelstellingen
- Goed werkgeverschap en professionalisering
- Stakeholdermanagement

Samenstelling van de Raad van Toezicht

De RvT bestond in 2021 uit zes personen:

Leon van der Vliet (voorzitter)

Herbert Boer (lid) tot 1 augustus 2021

Henk den Ouden (lid) vanaf 1 augustus 2021

Janneke Koorevaar (lid)

Jaco Kuiper (vice-voorzitter)

Elsbeth Voets (lid)

Marieke Meerkerk (lid)

In 2020 is Henk den Ouden benoemd door de Algemene Ledenvergadering.

Portefeuilles

De portefeuilles voorzitter, onderwijskundig, juridisch, personeel en medezeggenschap, bedrijfsvoering en financiën zijn onder deze zes personen verdeeld. De RvT heeft een auditcommissie met als leden Leon van der Vliet en Herbert Boer. Na het vertrek van Herbert Boer is Jaco Kuiper lid van de auditcommissie. Daarnaast heeft de RvT ook een remuneratiecommissie met als leden Leon van der Vliet en Janneke Koorevaar.

Deskundigheid

Er worden door individuele leden cursussen gevolgd. Alle leden zijn lid van de VTOI-NVTK.

Honorering

De leden van de RvT ontvangen jaarlijks een beperkte onkostenvergoeding voor hun inzet. Deze ligt lager dan de fiscale vrijwilligersvergoeding.

Vergaderingen

De RvT heeft in 2021 zes keer een reguliere vergadering gehouden, op de volgende data: 25 januari, 4 maart, 15 april, 27 mei, 20 september en 22 november. De vergadering van 25 januari en van 15 april zijn online gehouden.

In 2021 heeft de RvT haar toezichthoudende taken en bevoegdheden onder andere op de volgende wijze ingevuld:

- goedkeuring begroting 2021
- goedkeuring jaarverslag 2020
- vaststelling klassenindeling voor bezoldiging topfunctionarissen inzake de WNT
- vaststelling gesprekscyclus in het kader van werkgeverschap

- bespreking van de wijzigingen in de code Goed Bestuur
- bespreking rapportage vanuit de Successpiegel
- bespreking notitie Kwaliteitsbeleid
- bespreking maatregelen en consequenties van Corona
- vaststellen profielschets en werving nieuw lid RvT
- jaargesprek remuneratiecommissie met de bestuurder
- houden van een zelfevaluatie.
- vaststelling van de opdrachtverstrekking van de accountant namelijk Astrium onderwijsaccountants B.V.

Corona

Ook 2021 was een bijzonder jaar in verband met Corona en de maatregelen die invloed waren op de organisatie van het onderwijs. De scholen mochten op 8 februari gelukkig weer open maar tijdens de laatste schoolweek in december moesten de scholen helaas toch weer de deuren sluiten. De RvT heeft regelmatig met het bestuur gesproken over de effecten van deze coronaperiode op het onderwijs, de leerlingen en de leerkrachten. Het bestuur heeft de RvT geïnformeerd door middel van gesprek, resultaten van enquêtes onder ouders, verslagen van directieoverleggen en inzicht in schoolprestaties. De effecten van de coronatijd op de ontwikkeling van de leerlingen zijn in kaart gebracht om de NPO gelden in te kunnen zetten voor de leerlingen.

Werkgeverschap bestuur

De remuneratiecommissie heeft in 2021 een jaargesprek gevoerd met het bestuur.

Auditcommissie

De auditcommissie is in 2021 verschillende keren bijeen geweest, in het bijzijn van de bestuurder.

Aan de orde waren onder andere:

- De conceptjaarrekening 2020 en het accountantsverslag;
- De financiële realisatie van de kwartalen;
- De conceptbegroting 2022.
- De rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen.

Vastgesteld is dat de vereniging financieel zeer gezond is. Er moet beleid gemaakt worden op de hoogte van het vermogen van de vereniging. De bestuurder is geadviseerd om de komende jaren te investeren in het onderwijs.

Informatievoorziening

De RvT laat zich informeren door het bestuur door middel van notulen van diverse overleggen, toelichting op specifieke onderwerpen en het gesprek met het bestuur tijdens de vergaderingen. De RvT heeft van het bestuur o.a. rapportages ontvangen over realisatie van de jaardoelen, handelen vanuit de grondslag, kwartaalcijfers, onderwijskwaliteit, Corona, realisatie van het strategisch beleid, algemene organisatiekenmerken, leiderschap en belanghebbenden.

Schoolbezoeken

Daarnaast bezoeken de leden van de RvT met enige regelmaat de scholen, om in gesprek met de schooldirecteur, IB'er en leerkrachten een beeld te vormen over de scholen. In het voorjaar van 2021 hebben deze schoolbezoeken plaatsgevonden, hetzij enigszins in aangepaste vorm vanwege de corona maatregelen. De RvT leden hebben de school bezocht en met de schooldirecteur in gesprek geweest.

Overlegmomenten GMR

De RvT heeft twee overlegmomenten met de GMR. Een keer in het jaar bezoekt een aantal RvT-leden de GMR-vergadering en eenmaal in een jaar hebben de voorzitter van de RvT, de voorzitter van de GMR en de bestuurder een overleg. In 2021 was het vervullen van de vacature van voorzitter van de GMR een belangrijk agendapunt.

Nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht

Voorl.	Volledige naam	Geboorte datum	Adres	Woonplaats	Functie	Bezold.	Bedrijf	Commissie
J.G.	Kuiper	22-10-1983	Oosteinde 30	Wijngaarden	Commissielid	nee	Hervormde gemeente Wijngaarden	Financiën en vicevoorzitter
J.G.	Kuiper	22-10-1983	Oosteinde 30	Wijngaarden	Assesor	ja	Wellant College	Financiën en vicevoorzitter
J.G.	Kuiper	22-10-1983	Oosteinde 30	Wijngaarden	Agrariër	ja	Maatschap J. Kuiper	Financiën en vicevoorzitter
M.A.	Meerkerk-Boven	18-8-1948	Burg. Visserwerf 40	Ottoland	Medewerker bij Huis van de Waard	nee	Gemeente Molenlanden	Onderwijskundig
M.A.	Meerkerk-Boven	18-8-1948	Burg. Visserwerf 40	Ottoland	Vrijwilliger	nee	stichting AKJR	Onderwijskundig
M.A.	Meerkerk-Boven	18-8-1948	Burg. Visserwerf 40	Ottoland	Docent/trainer van de docenten	ja	Nederlandse Kappers Academie	Onderwijskundig
M.A.	Meerkerk-Boven	18-8-1948	Burg. Visserwerf 40	Ottoland	Vrijwilliger	nee	Kerk en politieke partij	Onderwijskundig
H.	den Ouden	27-1-1980	Schoonenburglaan 1a	Nieuw Lekkerland	Docent-directeur	ja	Driestar Wartburg College	Personeel/Medezeggenschap
H.	den Ouden	27-1-1980	Schoonenburglaan 1a	Nieuw Lekkerland	Leidinggevende Jeugdwerk	nee	Hervormde Gemeente Nieuw Lekkerland	Personeel/Medezeggenschap
H.	den Ouden	27-1-1980	Schoonenburglaan 1a	Nieuw Lekkerland	Coördinator Vakantie Bijbelweek	nee	Hervormde Gemeente Nieuw Lekkerland	Personeel/Medezeggenschap
H.	den Ouden	27-1-1980	Schoonenburglaan 1a	Nieuw Lekkerland	Catecheet	nee	Hervormde Gemeente Nieuw Lekkerland	Personeel/Medezeggenschap
H.	den Ouden	27-1-1980	Schoonenburglaan 1a	Nieuw Lekkerland	Adviseur Reformatorisch Samenwerkingsverband VO	ja	RefSVO	Personeel/Medezeggenschap

Voorl.	Volledige naam	Geboorte datum	Adres	Woonplaats	Functie	Bezold.	Bedrijf	Commissie
A.J.E.	Voets - van den Hazel	26-12-1977	Ereprijsstraat 10	Bleskensgraaf	Bestuurssecretaris	ja	Vormingsonderwijs (GVO/HVO)	Onderwijskundig
L.M. W.	Van der Vliet	11-3-1971	Fluitekruidstraat 11	Bleskensgraaf	Accountant	ja	Van Ree Accountants	Renumeratie en financiën
L.M. W.	Van der Vliet	11-3-1971	Fluitekruidstraat 11	Bleskensgraaf	penningmeester	nee	Zendingscommissie Ger Gem Sliedrecht	Renumeratie en financiën
L.M. W.	Van der Vliet	11-3-1971	Fluitekruidstraat 11	Bleskensgraaf	Lid Raad van Toezicht	nee	Woonzorgcentrum Edelweiss, Doorn	Renumeratie en financiën
J.E.	Koorevaar- van Atten	15-7-1981	Noordzijde 30A-II	Goudriaan	Bestuurssecretaris en Manager	ja	Evangelische Omroep	Renumeratie en juridisch

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

En vergelijkende cijfers 2020. - na verwerking resultaatbestemming -

		31-12-2021		31-12-2020	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste Activa				
1.1.2	Materiële vaste activa		1.736.771		1.920.569
	<i>Totaal vaste activa</i>		1.736.771		1.920.569
1.2	Vlottende Activa				
1.2.2	Vorderingen		427.622		415.822
1.2.4	Liquide middelen		5.394.802		3.804.676
	<i>Totaal vlottende Activa</i>		5.822.424		4.220.498
	TOTAAL ACTIVA		7.559.195		6.141.067
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen		4.830.456		3.676.874
2.2	Voorzieningen		1.949.317		1.731.020
2.4	Kortlopende schulden		779.423		733.173
	TOTAAL PASSIVA		7.559.195		6.141.067

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021
En vergelijkende cijfers 2020

		2021		Begroting 2021		2020	
		€	€	€	€	€	€
3	Baten						
3.1	Rijksbijdragen OCW	8.733.564		7.964.732		8.303.618	
3.2	Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	51.760		28.150		35.615	
3.5	Overige baten	677.540		96.840		139.258	
	<i>Totaal Baten</i>		<i>9.462.863</i>		<i>8.089.722</i>		<i>8.478.492</i>
4	Lasten						
4.1	Personeelslasten	6.795.088		6.654.167		6.449.286	
4.2	Afschrijvingen	287.533		289.544		290.589	
4.3	Huisvestingslasten	494.267		519.245		1.019.260	
4.4	Overige lasten	710.216		730.501		794.149	
	<i>Totaal lasten</i>		<i>8.287.104</i>		<i>8.193.456</i>		<i>8.553.284</i>
	<i>Saldo baten en lasten</i>		<i>1.175.759</i>		<i>(103.735)</i>		<i>(74.792)</i>
6	Financiële baten en lasten						
6.2	Financiële lasten	22.178		-		-	
	<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		<i>(22.178)</i>		<i>-</i>		<i>-</i>
	Totaal resultaat		1.153.581		-103.735		-74.792

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

KASSTROOMOVERZICHT 2021
En vergelijkende cijfers 2020

		2021		2020	
	Ref.	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering (saldo baten en lasten)			1.175.759		-74.792
<i>Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>					
Afschrijvingen	-/- 4.2	287.533		290.589	
Mutaties voorzieningen	2.2	218.296		601.141	
<i>Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat</i>			505.829		891.730
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>					
Vorderingen	1.2.2 (excl. 1.2.2.14)	-11.799		-37.217	
Kortlopende schulden	2.4 (excl. 2.4.18)	46.251		47.848	
<i>Totaal van aanpassingen in werkkapitaal</i>			34.451		10.631
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			1.716.040		827.569
Ontvangen interest	6.1.1 & 1.2.2.14		-		10
Betaalde interest	6.2.1 & 2.4.18		(22.178)		-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			1.693.862		827.579
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-103.736		-134.322	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			(103.736)		-134.322
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Kasstroom uit overige balansmutaties					
Mutatie liquide middelen	1.2.4		1.590.126		693.257
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
		2021		2020	
		€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		3.804.676		3.111.419	
Mutatie boekjaar liquide middelen		1.590.126		693.257	
Stand liquide middelen per 31-12			5.394.802		3.804.676

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Kernactiviteiten

Het verzorgen van (openbaar) primair onderwijs binnen de kaders gesteld door de Wet op het Primair Onderwijs

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

De coronacrisis zorgt volgens de inschatting van het bestuur niet voor financiële discontinuïteit.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.

Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Gebouwen (permanent)	480	2,50%	500
Gebouwen(noodlokalen/berging)	480	6,67%	500
Installaties	120	10%	500
Schoolmeubilair en inventaris	240	5%	500
Huishoudelijke apparatuur en machines	96	12,50%	500
Onderwijskundige apparatuur en machines	60	20%	500
ICT - netwerk, digiborden	120	10%	500
ICT - computers, printers en servers	60	20%	500
Leermiddelen	96	12,50%	500

Gebouwen

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economische eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doorcentralisatie van de huisversing.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves.

Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving		EUR
Privaat	Doel	private doelen
	Beperkingen	toekenning door vereniging
	Saldo	€ 1.184.370
Personeel	Doel	wordt aangewend indien nodig
	Saldo	€ 776.921
NPO	Doel	Bestemd voor kosten nationaal programma onderwijs
	Saldo	€ 138.466

De bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid welke door derden is aangebracht.

Fondsen (privaat)	Doel	private doelen	
	Beperkingen	toekenning door derden	
	Saldo		€ 48.395

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, *tenzij anders vermeld*.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Indien een voorziening gewaardeerd wordt tegen contante waarde wordt gerekend met een rekenrente.

Deze rekenrente wordt als volgt bepaald:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) -/- Inflatie (bron: CBS).

Bij een negatieve uitkomst van de rekenrente zal deze op nul worden gesteld.

Voor 2021 wordt er gerekend met een rekenrente van 0,00%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00%, en de uitgangswaarde voor de inflatie 2,60% is.

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden ouder dan 57 jaar waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 5 jaar. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid

De voorziening levensfasebewust personeelsbeleid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden waarbij een opnameplan is overeengekomen. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieke werknemers wordt gevormd door de verwachte salariskosten van langdurig zieke werknemers die waarschijnlijk niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces.

Deze voorziening wordt niet tegen contante waarde gewaardeerd omdat de materiele impact hiervan gelet op het kortlopende karakter van de voorziening te verwaarlozen is.

Voorziening transitievergoeding

Deze voorziening is niet gevormd omdat het voornemen is dat functionarissen met een tijdelijke benoeming bij gebleken geschiktheid worden vastgesteld.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2021 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Grondslagen Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve en aan de bestemde reserves die door het bestuur zijn bepaald.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiële exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft (in het jaar van toewijzing) volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Niet-geoordeelde OCW subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening-clausule heeft) worden naar rato van de voortgang (%) van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geoordeelde OCW-subsidies (G2-doelsubsidies met verrekening-clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de werkelijke subsidiabele lasten komen (naar rato van de aan het verslagjaar toe te rekenen werkelijke subsidiabele uitgaven). Niet bestede middelen worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord als schuld aan het Ministerie van OCW onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen op balansdatum (terugvordering door Ministerie OCW)

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies m.b.t. investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Vereniging heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen.

De instelling is volgens de CAO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2021 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2021: 110,20%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten*Rentebaten en rentelasten*

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€
Stand per 01-01-2020				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	1.401.306	2.137.962	890.953	4.430.221
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	611.324	1.275.716	622.612	2.509.652
Cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-
Materiële vaste activa per 01-01-2021	789.982	862.246	268.341	1.920.569
Verloop gedurende 2021				
Investerings	3.842	80.773	19.121	103.736
Desinvesteringen	202.693	631.830	314.023	1.148.546
Afschrijvingen	67.619	169.840	50.075	287.534
Afschrijvingen op desinvesteringen	(202.693)	(631.830)	(314.023)	(1.148.546)
Mutatie gedurende 2021	-63.777	-89.067	-30.954	-183.798
Stand per 31-12-2021				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	1.202.455	1.586.905	596.050	3.385.411
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	476.250	813.726	358.664	1.648.640
Cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-
Materiële vaste activa per 31-12-2021	726.205	773.179	237.387	1.736.771

1.2 Vlottende activa**1.2.2 Vorderingen**

		31-12-2021		31-12-2020	
		€	€	€	€
1.2.2.2	OCW		339.177		330.449
1.2.2.3	Gemeenten		69.335		46.528
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		408.513		376.976
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten		16.627		8.257
1.2.2.15	Overige overlopende activa		2.483		30.590
	<i>Subtotaal overlopende activa</i>		19.110		38.847
	Totaal Vorderingen		427.622		415.823

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2. hebben een looptijd korter dan een jaar.

1.2.4 Liquide middelen

		31-12-2021		31-12-2020	
		€	€	€	€
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen		5.394.802		3.804.676
	Totaal liquide middelen		5.394.802		3.804.676

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar

2.1 Eigen vermogen		Stand per 1-1-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties 2020	Stand per 31-12-2020	Stand per 1-1-2021	Resultaat 2021	Overige mutaties 2021	Stand per 31-12-2021
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	2.233.457	-74.792	-	2.158.664	2.158.664	523.639	-	2.682.303
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	776.921	-	-	776.921	776.921	138.466	-	915.387
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	692.894	-	-	692.894	692.894	491.476	-	1.184.370
2.1.1.5	Bestemmingsfondsen (privaat)	48.395	-	-	48.395	48.395	-	-	48.395
Totaal Financiële vaste activa		3.751.667	(74.792)	-	3.676.874	3.676.874	1.153.581	-	4.830.456

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

2.1.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)		Stand per 1-1-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties 2020	Stand per 31-12-2020	Stand per 1-1-2021	Resultaat 2021	Overige mutaties 2021	Stand per 31-12-2021
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.2.1	Reserve personeel	751.239	25.682	-	776.921	776.921	-	-	776.921
2.1.1.2.4	Reserve NPO	22.037	-22.037	-	-	-	138.466	-	138.466
2.1.1.2.5	Reserve FBS	3.645	-3.645	-	-	-	-	-	-
		776.921	-	-	776.921	776.921	138.466	-	915.387

2.1.1.3 Bestemmingsreserves (privaat)		Stand per 1-1-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties 2020	Stand per 31-12-2020	Stand per 1-1-2021	Resultaat 2021	Overige mutaties 2021	Stand per 31-12-2021
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaet	692.894	-	-	692.894	692.894	491.476	-	1.184.370
Totaal bestemmingsreserves (privaat)		692.894	-	-	692.894	692.894	491.476	-	1.184.370

2.2 Voorzieningen		Stand per 1-1-2021	Dotatie 2021	Ont- trekking 2021	Vrijval 2021	Stand per 31-12-2021	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 - 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	106.404	74.199	12.681	-	167.922	51.268	52.634	64.020
2.2.3	Voorzieningen voor groot onderhoud	1.624.616	210.000	53.222	-	1.781.395	107.640	1.480.124	193.631
Totaal voorzieningen		1.731.020	284.199	65.903	-	1.949.317	158.908	1.532.758	257.651

2.2.1 Personele voorzieningen		Stand per 1-1-2021	Dotatie 2021	Ont- trekking 2021	Vrijval 2021	Stand per 31-12-2021	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 - 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.2	Voorziening Duurzame inzetbaarheid	11.243	1.725	-	-	12.968	-	12.968	-
2.2.1.4	Jubileumuitkeringen	95.161	31.824	12.681	-	114.304	10.618	39.666	64.020
2.2.1.6	Langdurig zieken	-	40.650	-	-	40.650	40.650	-	-
Totaal personele voorzieningen		106.404	74.199	12.681	-	167.922	51.268	52.634	64.020

2.4 Kortlopende schulden		31-12-2021	31-12-2020
		€	€
2.4.8	Crediteuren	93.759	83.696
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	279.717	237.902
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	91.665	77.060
2.4.12	Kortlopende overige schulden	2.184	1.986
<i>Subtotaal vorderingen</i>		467.326	400.644
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	38.607	85.315
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	221.118	200.711
2.4.19	Overige overlopende passiva	52.373	46.503
<i>Subtotaal overlopende activa</i>		312.097	332.529
Totaal Kortlopende schulden		779.423	733.172

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN**Rechten**

Er zijn geen niet uit de balans blijken rechten die hier moeten worden toegelicht.

Verplichtingen

De volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen worden hieronder toegelicht.

nr.	Omschrijving	Periode		Looptijd	Bedrag per maand	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
		van	t/m						
				Mdn	€	€	€	€	€
1	ISO-groep koiercontract (Eben Haezer)	01-03-20	28-02-26	72	458	5.496	17.404	-	22.900
2	ISO-groep koiercontract (De Wegwijzer)	01-03-20	28-02-26	72	599	7.188	22.762	-	29.950
3	ISO-groep koiercontract (De Schakel)	01-03-20	28-02-26	72	871	10.452	33.098	-	43.550
4	ISO-groep koiercontract (Bleskensgraaf)	01-03-20	28-02-26	72	1.595	19.140	60.610	-	79.750
5	ISO-groep koiercontract (De Fakkel)	01-03-20	28-02-26	72	392	4.704	14.896	-	19.600
6	ISO-groep koiercontract (De Zaaier)	01-03-20	28-02-26	72	454	5.448	17.252	-	22.700
7	Dyade Onderwijsbedrijfsvoering	01-01-22	31-12-23	24	5.032	60.384	60.384	-	120.768
8	DVEP gas	01-01-21	31-12-25	60	4.416	52.992	158.976	-	211.968
9	DVEP electra	01-01-21	31-12-25	60	2.309	27.708	83.124	-	110.832

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3	Baten						
3.1	Rijksbijdragen	2021		Begroot 2021		2020	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1	Rijksbijdragen						
3.1.1.1	Rijksbijdragen OCW	7.348.404		6.759.329		6.751.602	
	Totaal rijksbijdragen		7.348.404		6.759.329		6.751.602
3.1.2	Overige subsidies						
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	300.029		282.131		390.244	
	Totaal Overige subsidies		300.029		282.131		390.244
3.1.4	Ontvangen doorbetaling rijksbijdragen SWV		1.085.131		923.272		1.161.772
	Totaal Rijksbijdragen		8.733.564		7.964.732		8.303.618
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	2021		Begroot 2021		2020	
		€	€	€	€	€	€
3.1.2.1.1	Geoomerkte subsidies OCW	99.274		-		138.302	
3.1.2.1.2	Niet-geoomerkte subsidies OCW	200.755		282.131		251.941	
	Totaal overige subsidies OCW		300.029		282.131		390.244
3.2	Overheidsbijdragen overige overheden	2021		Begroot 2021		2020	
		€	€	€	€	€	€
3.2.2	Overige overheidsbijdragen overige overheden						
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en gemeenschappelijke bijdragen	51.760		28.150		35.615	
	Totaal overheidsbijdragen overige overheden		51.760		28.150		35.615
3.5	Overige baten	2021		Begroot 2021		2020	
		€	€	€	€	€	€
3.5.1	Verhuur	17.515		15.640		12.470	
3.5.2	Detachering personeel	17.859		18.500		38.459	
3.5.5	Ouderbijdragen	45.323		49.700		49.222	
3.5.10	Overige	596.842		13.000		39.107	
	Totaal overige baten		677.540		96.840		139.258

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2021		Begroot 2021		2020	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	4.880.972		6.330.626		4.943.715	
4.1.1.2	Sociale lasten	875.164		-		684.830	
4.1.1.5	Pensioenpremies	747.388		-		650.318	
	Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		6.503.524		6.330.626		6.278.863
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	61.518		14.000		3.781	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	23.362		27.840		31.978	
4.1.2.3	Overige	282.814		281.700		198.108	
			367.694		323.540		233.867
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	76.130		-		63.444	
	Af: Ontvangen uitkeringen personeel		76.130		-		63.444
	Totaal personeelslasten		6.795.088		6.654.167		6.449.286

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 181 in 2021 (2020: 176). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2021	2020
Bestuur / Management	6,00	6,00
Personeel primair proces	110,00	111,00
Ondersteunend personeel	65,00	59,00
Totaal gemiddeld aantal werknemers	<u>181</u>	<u>176</u>

Hiervan zijn er 0 werkzaam in het buitenland in 2021 (2020: 0).

4.2	Afschrijvingen	2021		Begroot 2021		2020	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	287.533		289.544		290.589	
	Totaal afschrijvingen		287.533		289.544		290.589

4.3	Huisvestingslasten	2021		Begroot 2021		2020	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	7.733		21.000		5.539	
4.3.2	Verzekeringen	123		-		648	
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	28.550		59.000		39.887	
4.3.4	Energie en water	87.631		87.044		93.967	
4.3.5	Schoonmaakkosten	125.197		110.500		128.287	
4.3.6	Belastingen en heffingen	8.380		9.200		9.406	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	210.000		210.000		705.000	
4.3.8	Overige	26.653		22.500		36.526	
	Totaal huisvestingslasten		494.267		519.245		1.019.260

4.4	Overige lasten	2021		Begroot 2021		2020	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	99.128		102.700		109.053	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	36.580		24.000		32.223	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	287.727		270.200		383.942	
4.4.5	Overige	286.781		333.601		268.931	
	Totaal overige lasten		710.216		730.501		794.149

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

	2021		Begroot 2021		2020	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1		9.075		9.500		13.431
4.4.1.1.4		-		-		-
		<u>9.075</u>		<u>9.500</u>		<u>13.431</u>

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Vereniging zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountantshonoraria zijn verwerkt op basis van het lastenstelsel.

6.2	Financiële lasten	2021		Begroot 2021		2020	
		€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten		22.178		-		-
			<u>22.178</u>		<u>-</u>		<u>-</u>

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

		2021	
		€	€
2.1.1.1	Algemene reserve (publiek)		523.639
2.1.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		
2.1.1.2.4	Reserve NPO gelden	138.466	
	Totaal bestemmingsreserves publiek		138.466
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)		
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaat	491.476	
2.1.1.3.2	Erfstellingen en legaten	-	
2.1.1.3.3	Reserve koersverschillen	-	
2.1.1.3.4	Overige	-	
	Totaal bestemmingsreserves privaat		491.476
	Totaal resultaat		<u><u>1.153.581</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Vereenvoudiging bekostiging

Met ingang van 2023 zal de bekostiging van het primair onderwijs worden vereenvoudigd.

In de kern bestaat de vereenvoudiging uit de volgende maatregelen:

- De gemiddelde gewogen leeftijd (GGL) wordt afgeschaft
- Het onderscheid in de bekostiging tussen onderbouw en bovenbouw verdwijnt
- De personele en materiële bekostiging worden samengevoegd
- De volledige bekostiging wordt op kalenderjaarbasis bepaald en uitbetaald, waarbij ook de teldatum wijzigt van 1 oktober t-1 naar 1 februari t-1.

Als gevolg van de vereenvoudiging gaat de bekostiging van de schoolbesturen van schoolbekostiging naar bekostiging per kalenderjaar. In de huidige bekostigingssystematiek (schooljaarbekostiging) krijgt een schoolbestuur in de eerste vijf maanden van het schooljaar (augustus t/m december) minder dan 5/12 deel van de totale bekostiging. Hierdoor heeft elk schoolbestuur in de administratie een vordering van ongeveer 7 % op het Ministerie van OCW. Het gevolg van de overgang naar kalenderjaarbekostiging is dat de vordering OCW vervalt met een negatief effect op de reserves van schoolbesturen. In de begroting 2022 is hier rekening mee gehouden.

VERBONDEN PARTIJEN

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partijen, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm 2021	Statutaire zetel	Code activiteiten	Deelname percentage
SWV Driegang	Vereniging	Gorinchem	4	0%

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

VERANTWOORDING SUBSIDIES

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1. Subsidies waarbij het eventueel aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikkingen geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Subsidie zij-instroom	1027659-1	19-12-2019	Ja
Inhaalsubsidie	IOP	16-10-2020	Ja
Subsidie voor studieverlof	1090511-1	22-09-2020	Ja
Subsidie zij-instroom	1731918	21-12-2020	Nee
Subsidie voor studieverlof	1164990	20-08-2021	Ja
Subsidie voor studieverlof	1165067	20-08-2021	Nee

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Totale subsidiabele						Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig Verslagjaar-	kosten t/m vorig Verslagjaar	Saldo per 1 januari Verslagjaar	Ontvangen in Verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	
Niet van toepassing			-	-	-	-	-	-	-
			€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Totale subsidiabele						Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig Verslagjaar-	kosten t/m vorig Verslagjaar	Saldo per 1 januari Verslagjaar	Ontvangen in Verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	
Niet van toepassing			-	-	-	-	-	-	-
			€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

WNT-VERANTWOORDING 2021

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt. Op de vereniging is het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs van toepassing.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria, te weten:

- a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten
- c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2021
Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	2
Totaal aantal complexiteitspunten	7
Bezoldigingsklasse	C
Bezoldigingsmaximum	€ 149.000

WNT-VERANTWOORDING 2021

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2021

Naam	C.A. Egas
Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur
Aanvang functievervulling in 2021	01-01
Einde functievervulling in 2021	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5000
Dienstbetrekking	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	50.970
Beloningen betaalbaar op termijn	€	10.400
<i>Subtotaal</i>	€	61.370

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	74.500

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-

Bezoldiging	€	61.370

Het bedrag van de overschrijding	€	-

de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2020

Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur
Aanvang functievervulling in 2020	01-01
Einde functievervulling in 2020	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5000
Dienstbetrekking	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	52.890
Beloningen betaalbaar op termijn	€	8.841
<i>Subtotaal</i>	€	61.731

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	71.500

Bezoldiging	€	61.731

WNT-VERANTWOORDING 2021

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaans 1 t/m 12 van de functievervulling.

WNT-VERANTWOORDING 2021**1c. Toezichthoudende topfunctionarissen**

Toezenchthoudende topfunctionarissen zijn in onderstaande tabel opgenomen

Gegevens 2021

Naam	L.M.W. van der Vliet	H.M Boer	J.E. Koorevaar	J.G. Kuiper
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functieervulling in 2021	01-01	01-01	01-01	01-01
Einde functieervulling in 2021	31-12	31-07	31-12	31-12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 1.000	€ 500	€ 500	€ 500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.350	€ 8.654	€ 14.900	€ 14.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -	€ -	€ -
Bezoldiging	€ 1.000	€ 500	€ 500	€ 500
Het bedrag van de overschrijding	€ -	€ -	€ -	€ -
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2020

Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functieervulling in 2020	01-01	01-01	01-01	01-01
Einde functieervulling in 2020	31-12	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 1.000	€ 500	€ 500	€ 500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.450	€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300

WNT-VERANTWOORDING 2021**1c. Toezichthoudende topfunctionarissen**

Toezichthoudende topfunctionarissen zijn in onderstaande tabel

Gegevens 2021

Naam	M.A. Meerkerk	A.J.E. Voets	H. den Ouden
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2021	01-01	01-01	01-08
Einde functievervulling in 2021	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 500	€ 500	€ -
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.900	€ 14.900	€ 6.246
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -	€ -
Bezoldiging	€ 500	€ 500	€ -
Het bedrag van de overschrijding	€ -	€ -	€ -
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2020

Functiegegevens	Lid	Lid	n.v.t.
Aanvang functievervulling in 2020	01-01	01-01	n.v.t.
Einde functievervulling in 2020	31-12	31-12	n.v.t.
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 500	€ 500	€ -
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.300	€ 14.300	€ -

WNT-VERANTWOORDING 2021

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

WNT-VERANTWOORDING 2021**1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700**

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen.

WNT-VERANTWOORDING 2021

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

WNT-VERANTWOORDING 2021

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatie van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

WNT-VERANTWOORDING 2021**2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen**

Niet van toepassing, er zijn geen (aangemerkte) topfunctionarissen, met of zonder dienstbetrekking, waaraan een uitkering is verstrekt.

WNT-VERANTWOORDING 2021

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

GEGEVENS OVER RECHTSPERSOON

Statutaire naam: Karakter, Vereniging Scholen met de Bijbel Alblasserwaard
 Juridische vorm Vereniging
 Vestigingsplaats Molenlanden
 Nr. Bevoegd gezag 32631
 Nr. Handelsregister: 40321155
 Webadres: www.scholenmetkarakter.nl

Adres: Korenbloemplaats 4
 2971BH
 Bleskensgraaf
 Telefoonnummer: 0184-691595
 E-mailadres: info@scholenmetkarakter.nl

Contactpersoon: C.A. Egas
 Telefoonnummer: 0184-691595
 E-mailadres: c.egas@smdbleskensgraaf.nl

RIO-instellingscodes
 03ST De Wegwijzer
 04QG School met de Bijbel
 04ZT De Zaaier
 06LJ De Schakel
 07CT De Fakkel
 07KI Eben Haezer

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN RAAD VAN TOEZICHT

PLAATS, DATUM

C.A. Egas

Voorzitter college van bestuur

A.J.E. Voets

Lid college van bestuur

L.M.W. van der Vliet

Voorzitter raad van toezicht

M.A. Meerkerk

Lid raad van toezicht

J.E. Koorevaar

Lid raad van toezicht

H. den Ouden

Lid raad van toezicht

J.G. Kuiper

Lid raad van toezicht

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat